

4. kvartal 2023

SPAREBANKEN SØR

Innhold

Nøkkeltall konsern	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	15
Totalresultat	15
Balanse	16
Kontantstrøm	17
Egenkapitaloppstilling	18
Noter	19
Risiko og Kapitalstyring	36
Kvartalsvis resultatutvikling	37
Nøkkeltall konsern 2019-2023	38
Beregninger	39
Alternative resultatmål - APM	40
Erklæring i henhold til Verdipapirhandelloven § 5-6	41

Nøkkeltall konsern

Resultat (mill. kroner)	4. kv. 2023	4. kv. 2022	31.12.2023	31.12.2022
Netto renteinntekter	815	683	3 043	2 368
Netto provisjonsinntekter	105	115	400	417
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	- 13	46	3	- 82
Inntekter fra eierinteresser i tilknyttede selskaper	33	46	99	125
Andre driftsinntekter	3	1	29	5
Sum netto inntekter	943	892	3 573	2 834
Sum driftskostnader før tap	370	311	1 297	1 145
Driftsresultat før tap	573	581	2 276	1 690
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	31	15	49	74
Resultat før skattekostnad	543	566	2 227	1 615
Skattekostnad	116	98	454	332
Resultat for perioden	426	468	1 773	1 283
Nøkkeltall resultat				
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	10,5 %	12,8 %	11,3 %	8,7 %
Kostnader i % av inntekter	39,2 %	34,8 %	36,3 %	40,4 %
Kostnader i % av inntekter, ekskl. netto inntekter fra finansielle instrumenter	38,7 %	36,7 %	36,3 %	39,3 %
Netto renteinntekter i % av gjennomsnittlig forvaltning	2,03 %	1,76 %	1,91 %	1,58 %
Nøkkeltall balanse				
Forvaltningskapital	157 407	157 435	157 407	157 435
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	159 000	154 000	159 000	150 000
Netto utlån til kunder			127 532	123 852
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.			3,0 %	6,2 %
Innskudd fra kunder			69 272	65 596
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.			5,6 %	3,9 %
Innskudd i % av netto utlån			54,3 %	53,0 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)			16 752	15 779
Tap i prosent av netto utlån, annualisert			0,04 %	0,05 %
Andre nøkkeltall				
Likviditetsreserve (LCR) konsern			156 %	177 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern - EUR			310 %	387 %
Likviditetsreserve (LCR) morbank			146 %	169 %
Ren kjernekapitaldekning			16,8 %	17,1 %
Kjernekapitaldekning			18,1 %	18,5 %
Kapitaldekning			20,3 %	20,7 %
Ren kjernekapital			14 178	13 653
Kjernekapital			15 346	14 784
Netto ansvarlig kapital			17 193	16 518
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)			9,0 %	9,1 %
Antall ekspedisjonssteder			31	35
Antall årsverk i bankvirksomheten			505	485
Nøkkeltall egenkapitalbeviset				
Egenkapitalbevisbrøk, vektet gjennomsnitt for perioden			40,0 %	40,0 %
Antall utstedte bevis			41 703 057	41 703 057
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (morbank)	5,7	3,8	15,7	12,6
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (konsern)	3,9	4,5	16,4	11,9
Foreslått utbytte siste år pr. egenkapitalbevis			10,0	6,0
Utbetalt utbytte siste år pr. egenkapitalbevis			6,0	8,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis			149,9	141,0
Kurs/bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis			0,96	0,92
Børskurs ved utgangen av perioden			144,0	129,5

Styrets beretning

Generelt

Sparebanken Sør er et uavhengig og selvstendig finanskonsern med virksomhet innenfor bank, verdipapirhandel og eiendomsmegling i Agder, Rogaland, Vestfold og Telemark.

Eiendomsmeglervirksomheten drives gjennom datterselskapet Sørmeglere. Skade- og personforsikringsprodukter leveres via forsikringselskapet Frende, hvor banken er deleier. Banken er også deleier i selskapene Norne Securities og Brage Finans, leverandører av henholdsvis verdipapirhandel, leasing og salgspant.

Hovedtrekk 4. kvartal 2023

- Meget vellykket nedslag av egenkapitalbevis fra Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør
- Meget god vekst i netto renteinntekter
- Stabile provisjonsinntekter
- Gode resultatbidrag fra tilknyttede selskaper
- Økte modellbaserte tapsavsetninger, men fortsatt lavt mislighold
- Egenkapitalavkastning i kvartalet på 10,5 prosent
- Resultat pr egenkapitalbevis på 3,9 kroner
- Ren kjernekapitaldekning på 16,8 prosent og uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) på 9,0 prosent

Hovedtrekk pr. 31.12.2023

- Meget god vekst i netto renteinntekter
- Gode resultatbidrag fra tilknyttede selskaper og positive netto finansinntekter
- Lav kostnadsprosent på 36,3
- Fortsatt lave tap og mislighold
- Meget god egenkapitalavkastning på 11,3 prosent
- Resultat pr egenkapitalbevis på 16,4 kroner
- Utlånsvekst siste 12 måneder på 3,0 prosent
- Innskuddsvekst siste 12 måneder på 5,6 prosent
- Styret vil foreslå å utdele et utbytte på 10 kroner pr. egenkapitalbevis, 417 mill. kroner i kundeutbytte og 208 mill. kroner i gaver

Økonomiske rammebetingelser

Vi er inne i en periode med høy prisvekst, høy lønnsvekst, høye renter og svak kronekurs. Det påvirker hele den norske økonomien. Årsaken ligger dels i hendelser utenlands og dels i utviklingstrekk som er felles for Norge og øvrige land. Hele den vestlige verden hadde stor oppdemmet etterspørsel etter pandemien. Knapphet på viktige innsatsfaktorer, som følge av Russlands energikrig og senere invasjon av Ukraina, har sammen med den sterke etterspørselen gitt kraftig prisvekst som har spredt seg til de fleste delene av økonomien og tvunget sentralbankene til å øke rentene. Samtidig bidrar den geopolitiske situasjonen til usikkerhet om utviklingen fremover: Krigen i Ukraina, uroligheter i Midtøsten og spenningene mellom USA og Kina kan gi uro i økonomien.

Den høye aktiviteten i norsk økonomi avtok i 2.halvår 2023. Høy prisvekst og økte renter har dempet husholdningenes kjøpekraft, men høy sysselsetting og et fortsatt stramt arbeidsmarked har bidratt til å holde aktiviteten oppe. Dette kan sees i sammenheng med forventninger om høy lønnsvekst. Den norske kronen har svekket seg gjennom året og er sammenfallende med nedgang i oljeprisen.

Styringsrenten ble i 4. kvartal 2023 hevet fra 4,25 til 4,5 prosent. Prisveksten er fortsatt høy og klart over målet på 2 prosent. Norges Banks prognoser for styringsrenten indikerer at styringsrenten trolig vil holdes på dette nivået en god stund fremover. Den faktiske rentesettingen vil videre avhenge av den økonomiske utviklingen.

Påslagene i obligasjonsmarkedene økte betydelig gjennom 2022, noe som i all hovedsak skyldtes økt usikkerhet, blant annet som følge av situasjonen i Ukraina. Bankkonkurser i utlandet og frykt for resesjon bidro til økt usikkerhet og noe økte kredittpåslag i inn- og utland 1. halvår 2023. Risikopåslagene har falt noe tilbake i 2.halvår 2023 og er nå lavere enn ved inngangen av året.

Årsveksten i innenlandsk bruttogjeld til publikum, K2, var ved utgangen av desember 2023 på 3,4 prosent. Veksten i kreditt til husholdninger og næringsliv var på henholdsvis 3,1 prosent og 2,6 prosent.

Kravet til motsyklisk kapitalbuffer ble i mars 2023 økt til 2,5 prosent og hadde virkning fra 31. mars 2023. Formålet med motsyklisk kapitalbuffer er å gjøre bankene mer solide og motvirke at bankenes kredittpraksis forsterker et tilbakeslag i økonomien. Norges Bank besluttet i januar 2024 å opprettholde kravet til motsyklisk kapitalbuffer på 2,5 prosent.

Formålet med systemrisikobufferen er å gjøre bankene mer solide i møte med tilbakeslag. Finansdepartementet besluttet 16. desember 2022 å opprettholde systembufferkravet på 4,5 prosent, hvor det ble gitt en utsettelse for standardbanker til utgangen av 2023. Dette medfører at Sparebanken Sør sitt krav til systemrisikobuffer har økt fra 3,0 til 4,5 prosent pr 31.12.2023.

Bærekraft (ESG)

Sparebanken Sør har lang tradisjon som en ansvarlig samfunnsaktør, og bærekraft er forankret og integrert i bankens strategi. Sparebanken Sør skal operasjonalisere bærekraft i alle forretningsområder, samt bidra til løsninger på de utfordringer innenfor bærekraft som samfunnet står ovenfor. Dette betyr at vi støtter opp om Parisavtalen og andre relevante globale og nasjonale initiativer, og bidrar på ulike måter for å ivareta regional utvikling og vårt samsunnsansvar som en ansvarlig bank.

Banken ble i 2018, som første banken i Norge, sertifisert innen likestilling og mangfold. Banken ble re-sertifisert i november 2021 og skal sertifiseres på nytt i 2024. I januar 2019 etablerte Sparebanken Sør, som en av de første bankene i Norge, et rammeverk for utstedelse av grønne obligasjoner. Konsernet utstedte sine første grønne obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i november 2019. Rammeverk for grønne, sosiale og bærekraftige produkter ble etablert sommeren 2021. Banken oppdaterte obligasjonsrammeverket i 2022, slik at finansiering under rammeverket skal kanaliseres til bærekraftig virksomhet i henhold til EU taksonomien.

Banken tilbyr i dag grønne boliglån, og ESG risiko er integrert i bankens kredittprosesser. Gjennom å tilby bærekraftige produkter, digitale tjenester og rådgivning til kunder, bidrar banken positivt til samfunnsutviklingen gjennom reduserte klimautslipp. Banken er ratet av anerkjente Sustainalytics og fikk i desember 2023 oppdatert score på 10,8 (low risk). Dette plasserer Sparebanken Sør blant de beste bankene Sustainalytics har ratet.

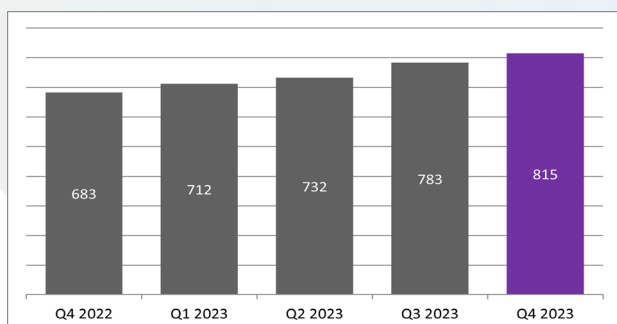
Resultat

Resultat før skatt utgjorde 543 mill. kroner i 4. kvartal 2023, mot 566 mill. kroner i samme periode 2022. Egenkapitalavkastning etter skatt utgjorde 10,5 prosent i 4. kvartal 2023, mot 12,8 prosent i samme periode 2022.

Resultat før skatt for 2023 utgjorde 2 227 mill. kroner, mot 1 615 mill. kroner i 2022. Egenkapitalavkastning etter skatt utgjorde 11,3 prosent i 2023, mot 8,7 prosent i 2022.

Rentenetto

Rentenetto pr. kvartal i mill. kroner

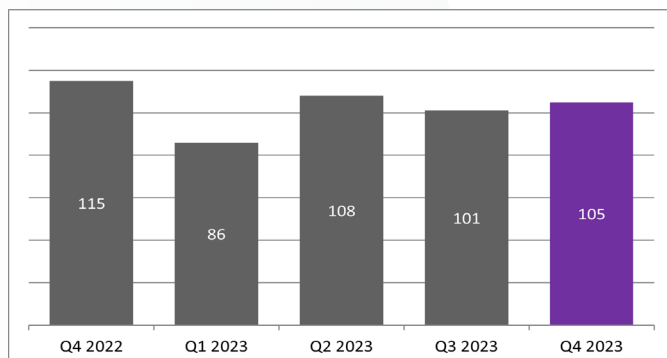
Netto renteinntekter utgjorde 815 mill. kroner i 4. kvartal 2023, mot 683 mill. kroner i 4. kvartal 2022, en økning på hele 132 mill. kroner. Netto renteinntekter økte også fra 3. kvartal 2023 med 32 mill. kroner.

Netto renteinntekter i 2023 utgjorde 3 043 mill. kroner, mot 2 368 mill. kroner i 2022. Hovedårsaken for økningene knytter seg til renteendringer som banken har gjennomført i takt med at Norges Bank har økt styringsrenten.

Norges Bank økte styringsrenten fra 2,75 prosent ved inngangen til 2023 til 4,50 prosent ved utgangen av året. Som følge av renteendringene har Sparebanken Sør varslet økte renter på innskudd og utlån. To av renteendringene fikk effekt i kvartalet, der Sparebanken Sør justerte rentene på innskudd og utlån med inntil 0,25 prosentpoeng med effekt fra 23. oktober og inntil 0,25 prosentpoeng med effekt fra 27. november 2023. I forbindelse med den siste rentehevingen på 0,25 prosentpoeng fra Norges Bank i desember, besluttet Sparebanken Sør å justere rentene på utlån og innskudd med inntil 0,15 prosentpoeng med full virkning fra 21. februar 2024. Banken forventer fortsatt positiv vekst i netto renteinntekter.

Provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter pr. kvartal i mill. kroner

Netto provisjonsinntekter utgjorde 105 mill. kroner i 4. kvartal 2023, mot 115 mill. kroner i 4. kvartal 2022.

Netto provisjonsinntekter utgjorde 400 mill. kroner i 2023, mot 417 mill. kroner i 2022. Nedgangen skyldes økte provisjonskostnader spesielt innenfor betalingsformidling. Økningen i provisjonskostnader innenfor betalingsformidling skyldes blant annet at kostnader knyttet til kortkjøp tidligere ble ført som driftskostnad, samt økte kostnader knyttet til sikkerhet og compliance.

Brutto provisjonsinntekter i 4. kvartal 2023 viste 138 mill. kroner, mot 139 mill. kroner i 4. kvartal 2022.

Provisjonsinntekter	4. kvartal 2023	4. kvartal 2022	Endring	31.12.2023	31.12.2022	Endring
Betalingsformidling	62	58	3	215	209	6
Eiendomsmegling	33	35	-2	153	157	-4
Verdipapirfond	9	9	0	37	33	4
Forsikring	14	27	-13	53	64	-11
Kreditformidling og leasing	9	2	8	14	6	8
Øvrige produkter	11	8	3	38	32	6
Sum	138	139	-1	509	501	8

Det har vært en positiv utvikling i provisjonsinntekter fra både betalingsformidling, verdipapirfond (Norne) og kredittformidling (Brage) de siste årene. Inntektene fra eiendomsmegling (Sørmeglere) har falt som følge av noe lavere aktivitet, og det har vært fall i inntekter fra forsikring som følge av lavere lønnsomhet i porteføljen. Bankens bonusprovisjon fra Frende endte på 0 mill. kroner i 2023, mot 13,7 mill. kroner i 2022. Tilsvarende ble bonusprovisjonen fra Brage 7,4 mill. kroner i 2023, mot 0 mill. kroner i 2022.

Finansielle instrumenter

Netto inntekter fra finansielle instrumenter ble minus 13 mill. kroner i 4. kvartal 2023, mot 46 mill. kroner i samme periode i fjor. De største bevegelsene knytter seg til verdjustering av aksjer og utlån med fastrente. Det har i 4. kvartal 2023 vært et positivt resultatbidrag fra likviditetsporteføljen, etter at første halvår 2023 var preget av økte kredittspreader og ga et regnskapsmessig tap på bankens likviditetsportefølje. Likviditetsporteføljen utgjorde 24,2 mrd. kroner pr 31.12.2023, og består av svært likvide obligasjoner med fortrinnsrett og sertifikater utstedt av stat og kommuner.

Netto inntekter fra finansielle instrumenter

	4. kvartal 2023	4. kvartal 2022	Endring	31.12.2023	31.12.2022	Endring
Sertifikater og obligasjoner	3	41	-37	-19	-89	70
Aksjer inkl. utbytte	-10	8	-17	-13	21	-34
Fastrenteutlån	-14	17	-31	-12	-48	37
Utstedte verdipapirer - sikringsbokføring	1	-33	34	11	-12	24
Tilbakekjøp egne utstedte obligasjoner	-2	-	-2	-2	-4	2
Betalingsformidling (agio)	7	9	-2	31	32	-1
Andre finansielle instrumenter	0	4	-3	5	19	-14
Sum	-13	46	-59	3	-82	84

Resultateffekter knyttet til sikringsbokføring gjelder i hovedsak verdiendringer knyttet til basisswapper. Basisswappene benyttes som instrument for rente- og valutasikring av gjeld med fast rente utstedt i euro. Verdien på basisswappene svinger som følge av markedsendringer, og resultatføres løpende. Dette er sikringsinstrumenter, og sett over instrumentenes løpetid er markedsverdiendringene null, forutsatt at obligasjonene holdes til forfall.

Inntekter fra tilknyttede selskaper

Sparebanken Sør har betydelige eierandeler i Frende Holding AS, Brage Finans AS og Balder Betaling AS. Investeringene er en del av den strategiske satsningen for å i større grad kunne tilby relevante, integrerte og gode løsninger til våre kunder. Det er også svært viktig for å diversifisere inntektene til konsernet.

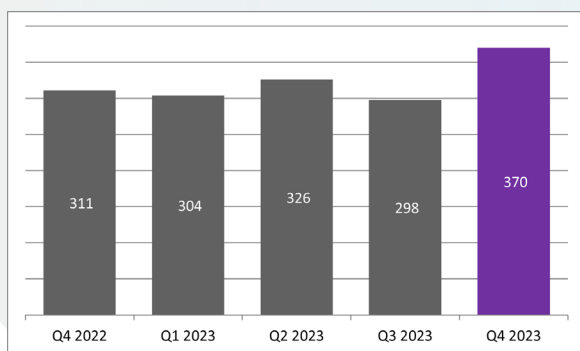
Tilknyttede selskaper		4. kvartal 2023	4. kvartal 2022	Endring	31.12.2023	31.12.2022	Endring
Frende Holding AS - 19,9 %	Res. andel	16	29	-13	27	59	-33
	Amort.	-6	-6	0	-22	-22	0
	Salg	0	0	0	0	25	-25
Brage Finans AS - 24,9 %	Res. andel	22	20	2	83	60	23
Balder Betaling AS - 23,0 %	Res. andel	0	2	-2	11	3	9
Sum		33	46	-13	99	125	-26

Resultatandelen fra Frende i 4.kvartal var positivt, til tross for at 2023 har vært et utfordrende år for skadevirksomheten med resultater preget av store naturskader og relativt mange storskader. I forbindelse med trinnvise oppkjøp av aksjer i Frende Holding AS, er det identifisert merverdier som avskrives over forventet levetid og vises som amortisering i tabellen over.

Resultatandel fra Brage viser en meget positiv vekst, både i 4. kvartal og pr 31.12.2023. Brage har hatt en betydelig positiv resultatutvikling, i tillegg økte banken sin eierandelen i selskapet fra 20,8 til 24,9 prosent i 4.kvartal 2022.

Driftskostnader

Driftskostnader pr. kvartal i mill. kroner

Driftskostnadene utgjorde 370 mill. kroner i 4. kvartal 2023, en økning på 59 mill. kroner fra 4. kvartal 2022.

Driftskostnader	4. kvartal 2023	4. kvartal 2022	Endring	31.12.2023	31.12.2022	Endring
Lønn og honorarer	145	135	10	552	487	64
Arb.g. avgift	25	22	3	89	76	13
Finansskatt	7	7	0	25	22	3
Pensjonskostnader	12	15	-4	49	44	5
Andre personalkostnader	21	12	10	42	30	12
Personalkostnader	210	191	19	757	659	98
Av- og nedskrivninger	17	11	6	47	43	5
Markedsføring	10	8	3	45	38	7
IT kostnader*	77	57	20	268	212	56
Driftskostnader fast eiendom	9	13	-4	29	38	-9
Eksterne honorarer*	11	15	-4	30	51	-21
Formueskatt	11	3	8	34	13	21
Andre driftskostnader	25	14	10	87	91	-4
Sum andre driftskostnader	143	109	33	493	443	50
Sum driftskostnader	370	311	59	1 297	1 145	153

* Konsernet har i 2023 endret praksis på føring av honorarer for IT-konsulenter som nå presenteres som IT kostnad, mot tidligere eksterne honorarer. Endringen har gitt en økning på 28 mill. kroner i IT kostnader og tilsvarende reduksjon i eksterne honorarer pr. 31.12.2023.

Personalkostnadene har økt både i morbanken og i konsernet. Konsernet har styrket seg innen analyse, risikostyring (IRB), compliance, samt forsterket salgsapparatet innen forsikring. I tillegg til generell lønnsvekst, er det satt av 23 mill. kroner mer til variabel godtgjørelse i forhold til samme periode i 2022, som følge av en positiv utvikling i lønnsomheten i bankvirksomheten. Videre ble det kostnadsført 15 mill. kroner i 4. kvartal 2023 i tilknytning til ansatte-tilbudet i forbindelse med nedsalget fra Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør.

Av- og nedskrivninger er høye i 4. kvartal 2023 som følge av nedskrivning av goodwill på 6,3 mill. kroner i forbindelse med oppkjøp av Arendal Brygge AS.

Andre driftskostnader øker hovedsakelig som følge av økte IT-kostnader, samt økt formueskatt grunnet økt skattesats. Økte IT-kostnader er blant annet drevet av faktorer som automatisering og digitalisering av banktjenester og interne prosesser, ressurskrevende regulering og utkontraktering av IT-tjenester. Investeringene i IT og ny dataplattform generelt, er gjennomført med en klar ambisjon i å resultere i en mer effektiv og lønnsom bankdrift.

Kostnader i forhold til inntekter utgjorde i 4. kvartal 2023 39,2 prosent (34,8 prosent). Kostnader i forhold til inntekter, ekskl. finansielle instrumenter, utgjorde 38,7 prosent (36,7 prosent).

Tap og mislighold

Netto tap på utlån utgjorde 31 mill. kroner i 4. kvartal 2023, mot netto tap på 15 mill. kroner i samme periode i 2022.

Det siste året har det vært markerte endringer i makroøkonomiske forhold som innebærer negative endringer i rammevilkår for både næringslivskunder og personkunder. Dette gjelder økning i strøm- og energipriser, og sterk inflasjonsvekst, kombinert med høyere utlånsrenter. 2023 har vist et fall i nyboligsalg, samt en markert reduksjon i byggeaktiviteter. Endringer i makroøkonomiske faktorer, samt rente- og kostnadsøkninger, innebærer større usikkerhet til prisutvikling. Dette gjelder for både bolig- og næringseiendommer, men her vil det også være store regionale forskjeller. I 2023 har det imidlertid vært en positiv utvikling i boligmarkedet i bankens hovedmarkedsområde.

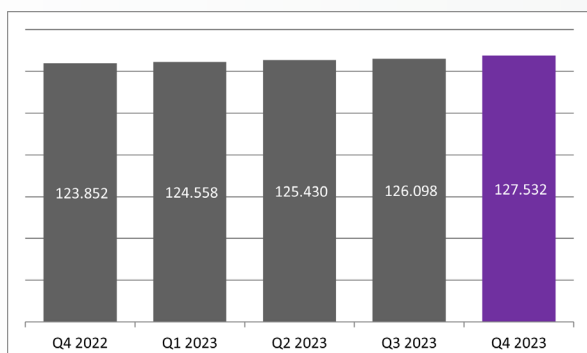
Tapskostnaden i 4. kvartal øker som følge av endring i modellbaserte tapsavsetninger, samt tapsavsetning på 14 mill. kroner relatert til et enkeltengasjement. Det har ikke vært enkelthendelser av betydning som har medført konstaterede tap.

Totale nedskrivninger for konsernet beløp seg til 470 mill. kroner ved utgangen av 4. kvartal 2023, noe som utgjorde 0,37 prosent av brutto utlån. Tilsvarende tall i 4. kvartal 2022 var 434 mill. kroner og 0,35 prosent av brutto utlån.

Misligholdte engasjementer var på 1 071 mill. kroner ved utgangen av 2023, opp fra 666 mill. kroner året før. Misligholdte engasjement er fortsatt på ett lavt nivå, men er tilbake på det nivået som forelå før pandemien i 2019. Misligholdte engasjementer utgjorde 0,84 prosent av brutto utlån (0,54 prosent).

Utlån

Utlån i mill. kroner

Netto utlån har de siste tolv månedene økt med 3,7 mrd. kroner til 127,5 mrd. kroner, en vekst på 3,0 prosent. Utlånsveksten i 4. kvartal 2023 utgjorde 1,4 mrd. kroner, som tilsvarer en annualisert vekst på 4,6 prosent. Banken er godt posisjonert for ytterligere lønnsom vekst.

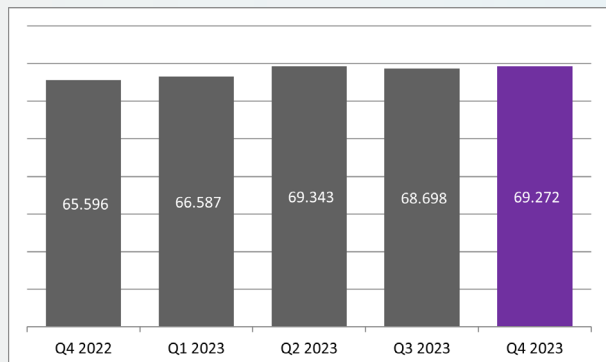
Brutto utlån til personkunder har de siste tolv månedene økt med 1,7 mrd. kroner til 82,4 mrd. kroner, en vekst på 2,1 prosent. Annualisert utlånsvekst i 4. kvartal 2023 utgjorde 1,5 prosent. Banken har en ambisjon om å øke markedsandelene innen person markedet og har en uttalt ambisjon om en utlånsvekst tilsvarende kredittveksten i regionen, pluss 1 prosentpoeng.

Brutto utlån til bedriftskunder har de siste tolv månedene økt med 2,3 mrd. kroner til 45,5 mrd. kroner, en vekst på 5,4 prosent. Annualisert utlånsvekst i 4. kvartal 2023 utgjorde 10,4 prosent. Veksten innen bedriftsmarkedet er fokusert mot lønnsomhet og vil variere noe gjennom året.

Utlån til personkunder utgjorde 64 prosent (65 prosent) av totale utlån ved utgangen av 4. kvartal 2023.

Innskudd

Innskudd i mill. kroner

Innskudd fra kunder inkludert påløpte renter har de siste tolv månedene økt med 3,7 mrd. kroner til 69,3 mrd. kroner, en vekst på 5,6 prosent. Annualisert innskuddsvekst i 4.kvartal utgjorde 3,3 prosent.

Innskudd fra personkunder (ekskl. påløpte renter) har de siste tolv månedene økt med 0,9 mrd. kroner til 33,0 mrd. kroner, en vekst på 2,7 prosent.

Innskudd fra bedriftskunder (ekskl. påløpte renter) har de siste tolv månedene økt med 2,7 mrd. kroner til 36,1 mrd. kroner, en vekst på 8,1 prosent.

Innskuddsdekningen i Sparebanken Sør var 54,3 prosent ved utgangen av 4. kvartal 2023, opp fra 53,0 prosent på samme tidspunkt året før.

Markedsfinansiering og likviditetsportefølje

Konsernet har en god likviditetssituasjon. Likviditetsbufferne er betryggende, og forfallstrukturen på innlånene er godt tilpasset virksomheten. Nye langsiktige likviditetsinnlån opptas ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), seniorgjeld og etterstilt seniorgjeld. Konsernet har tilrettelagt for langsiktig finansiering i det internasjonale markedet gjennom etablerte EMTN-programmer.

Konsernets obligasjonsgjeld (gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer) utgjorde 56,7 mrd. kroner ved utgangen av 4. kvartal 2023, hvorav 88 prosent var OMF. Langsiktig finansiering (løpetid over 1 år) hadde en gjennomsnittlig løpetid på 3,1 år ved utgangen av kvartalet.

2023 har vært krevende som følge av internasjonal markedsuro. Til tross for dette har konsernet utstedt ansvarlig obligasjonslån (Tier 2) pålydende 700 mill. kroner, fondsobligasjonslån (Additional Tier-1) pålydende 125 mill. kroner, samt senior etterstilt obligasjonslån (Tier 3) pålydende 2 600 mill. kroner, til gode vilkår.

Konsernets beholdning av rentebærende verdipapirer utgjorde 24,2 mrd. kroner pr. 31. desember 2023. Konsernets LCR (Liquidity Coverage Ratio) utgjorde 156,4 prosent pr. 31. desember 2023 (145,5 prosent i morbank). Konsernet har en høy andel langsiktig finansiering og NSFR (Net Stable Funding Ratio) utgjorde ved utgangen kvartalet 123,2 prosent (122,5 prosent i morbank) for konsernet, og bekrefter en god likviditetssituasjon.

Rating

For å kunne benytte seg av mulighetene for finansiering, både internasjonalt og fra ulike investorer, har banken internasjonal rating fra Moody's som er et av verdens mest anerkjente ratingbyråer. I tillegg til at selve ratingresultatet har en verdi for banken, vurderer styret at også ratingprosessen og vedlikeholdet av ratingen har en verdi i form av kvalitetsheving på ulike prosesser og rutiner.

Sparebanken Sør har langsiktig rating på A1 og hadde ved utgangen av 2023 «Positive Outlook». I januar 2024 bekreftet Moody's rating på A1 og endret ratingutsiktene til «Stable Outlook».

Sparebanken Sør Boligkreditt AS fikk i juni 2023 A1 rating og ratingutsikt på linje med morbanken.

Alle obligasjoner med fortrinnsrett som utstedes av Sparebanken Sør Boligkreditt AS blir ratet av Moody's, og har rating på AAA.

Ansvarlig kapital og kapitaldekning

Netto ansvarlig kapital utgjorde 17,2 mrd. kroner, sum kjernekapital 15,3 mrd. kroner og ren kjernekapital 14,2 mrd. kroner ved utgangen av 4. kvartal 2023. Kapitaldekning utgjorde 20,3 prosent, kjernekapitaldekning 18,1 prosent og ren kjernekapitaldekning 16,8 prosent for konsernet Sparebanken Sør. Beregningene er basert på standardmetoden i kapitalkravsregelverket. Brage Finans AS er forholdsmessig konsolidert i konsernets kapitalrapportering.

For morbank utgjorde kapitaldekning 24,8 prosent, kjernekapitaldekning 22,0 prosent og ren kjernekapitaldekning 20,2 prosent ved utgangen av 4. kvartal 2023.

Konsernet oppfylte kapitalkravene på henholdsvis 19,2 prosent for total kapital, 16,8 prosent for kjernekapital og 15,0 prosent for ren kjernekapital med god margin. Konsernets gjeldende mål for 2023 var 16,5 prosent i ren kjernekapitaldekning. Konsernets interne mål for 2024 vil fastsettes når nytt pilar 2-vedtak foreligger tidlig i 2024.

Finanstilsynets gjeldende vedtak knyttet til kapitalbehov under pilar 2 (SREP - Supervisory Review and Evaluation Process and Pillar 2) er 1,7 prosent av beregningsgrunnlaget. I tillegg vurderer Finanstilsynet at banken bør ha en kapitalkravsmargin på 1,0 prosent i form av ren kjernekapital over det samlede kravet til ren kjernekapital, kjernekapitaldekning og kapitaldekning. Finansdepartementet fastsatte 20. desember i forskrift en overgangsregel som gjør at kravene til kapitalsammensetning i pilar 2 som følger av kapitalkravsdirektivet vil gjelde for alle banker fra 31. desember 2023. Dette innebærer at kravet til ren kjernekapitaldekning for å dekke pilar-2 kravet utgjør 1,0 prosent.

Pilar 2-kravet og forventning om kapitalkravsmargin var gjeldende fra 30. april 2022, men banken vil få SREP og nytt pilar 2-vedtak i begynnelsen av 2024. Banken fikk foreløpig pilar 2-vedtak fra Finanstilsynet i desember, hvor pilar 2-tillegget er uforandret på 1,7 prosent av beregningsgrunnlaget. I tillegg forventer Finanstilsynet at banken skal ha en kapitalkravsmargin på 1,25 prosent. Banken vil sende sine kommentarer til foreløpig pilar 2-vedtak og forventning til kapitalkravsmargin til Finanstilsynet i løpet av kort tid.

Kravet til motsyklisk kapitalbuffer utgjorde 2,5 prosent pr. 31. desember 2023. Norges Bank besluttet i januar 2024 å opprettholde dette kravet. Formålet med motsyklisk kapitalbuffer er å gjøre bankene mer solide og motvirke at bankenes kredittpraksis forsterker et tilbakeslag i økonomien.

Finansdepartementet har vedtatt forskriftsendringer som satte EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRD IV i kraft fra 31. desember 2019. Systemrisikobufferkravet skal økes fra 3 til 4,5 prosent. Finansdepartementet besluttet 16. desember 2022 å opprettholde systembufferkravet på 4,5 prosent, hvor det ble gitt en utsettelse for standardbanker til utgangen av 2023. Dette medfører at Sparebanken Sør sitt krav til systemrisikobuffer har økt fra 3,0 til 4,5 prosent pr 31.12.2023.

En viktig del av konsernets målsetting er at ren kjernekapitaldekning skal være på nivå med sammenlignbare banker. Av de store regionbankene er det bare Sparebanken Sør som benytter standardmetoden i kapitaldekningsberegningen, og banken har i dag en markert høyere uvektet kapitaldekning enn de andre regionbankene. Sparebanken Sør har også en ambisjon om å ha en kvalitet på risikostyring som er på nivå med sammenlignbare banker. Banken arbeider for å utvikle bankens risikostyringsrammeverk og modellpark på en slik måte at det skal være mulig å kunne søke Finanstilsynet om godkjenning av interne modeller i kapitalberegningen (IRB).

Innføringen av det reviderte Basel III-rammeverket («Basel IV») skulle i utgangspunktet ha vært implementert i EU fra 2022 med overgangsregler frem til 2027, men dette ble utsatt. I slutten av juni 2023 ble det enighet i EU om ny Basel-reform, og ambisjonen er at det reviderte regelverket (CRR3/CRD6 og BRRD3) skal tre i kraft i EU fra 1. januar 2025. Finansdepartementet kunngjorde i desember at man arbeider med å legge til rette for at tilsvarende EØS-regler kan tre i kraft i Norge samtidig som reglene tas i bruk i EU. Finansdepartementet har gitt oppdrag til Finanstilsynet om å utarbeide et høringsnotat med utkast til regelverksendringer.

Et meget sentralt element i det nye Basel IV-regelverket vil være innføring av en ny og mer risikosensitiv standardmetode for kredittrisiko som vil være gunstig for konsernet. I Basel IV er det også skissert enkelte endringer i IRB-regelverket.

På bakgrunn av sammensetningen av konsernets utlånsportefølje forventes det at nytt standardregelverk for kredittrisiko vil gi en meget positiv effekt for konsernet. Basert på nåværende informasjon om regelverket og kundeporteføljene, er det estimert at dette kan gi en positiv effekt på ren kjernekapitaldekning på ca. 3,5 prosentpoeng. Det er fortsatt mange detaljer i regelverket og implementering av dette som ikke er avklart, og som kan påvirke endelige effekter. Dette vil bl.a. ha sammenheng med eventuelle nasjonale presiseringer, og det forventes at Finanstilsynet vil komme med et høringsnotat knyttet til kapitalkravsforordningen i løpet av våren.

Banken arbeider for å utvikle bankens risikostyringsrammeverk og modellpark på en slik måte at det skal være mulig å kunne søke Finanstilsynet om godkjenning av interne modeller i kapitalberegningen (IRB-F). Når det gjelder kapitaleffekter ved overgang til IRB-F, er det estimert at dette kan gi en positiv effekt på ren kjernekapitaldekning på ca. 3,5 prosentpoeng

Banken vurderer at en IRB-prosess med påfølgende IRB-godkjenning av risikomodellene inneholder sentrale elementer som er viktige for bankens fremtidige utvikling. Dette arbeidet er høyt prioritert i banken, og prosessen har kommet langt, og bankens ambisjon er å levere IRB-F søknaden i løpet av 2. halvår 2024.

Konsernets uvektede kjernekapitalandel (leverage ratio) utgjorde 9,0 prosent ved utgangen av 4. kvartal 2023, mot 9,1 prosent ved utgangen av 4. kvartal 2022. Bankens soliditet vurderes som meget tilfredsstillende.

Som en følge av Krisehåndteringsdirektivet (BRRD) er det innført minimumskrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL). Dette innebærer krav til konvertibel og etterstilt gjeld for Sparebanken Sør. Kravene fastsettes av Finanstilsynet ut fra kapitalkrav og beregnes av et til enhver tid gjeldende justert beregningsgrunnlag. Basert på kapitalkrav og justert beregningsgrunnlag per 31. desember 2023, er effektivt MREL-krav fastsatt til 35,9 prosent og utgjorde 22,4 mrd. kroner. For etterstilt MREL er kravet fastsatt til 28,9 prosent og utgjorde 18,1 mrd. kroner. Bankens hadde ved utgangen av 4. kvartal 2023 utstedt 7,2 mrd. kroner i senior etterstilt obligasjonslån (Tier 3).

Bankens egenkapitalbevis

Banken hadde pr. 31. desember 2023 utstedt 41 703 057 egenkapitalbevis.

Resultat (konsern) pr. egenkapitalbevis utgjorde 3,9 kroner pr. bevis i 4. kvartal og 16,4 kroner pr. bevis for hele 2023.

Eierbrøken var 40,0 prosent ved utgangen av kvartalet og skal holdes stabilt på 40,0 prosent fremover. Hybridkapitalen (fondsobligasjonslån), som er klassifisert som egenkapital, er holdt utenfor ved beregning av eierbrøk.

Utbyttepolitikk

Sparebanken Sør skal gjennom god, stabil og lønnsom drift sikre at egenkapitalbeviserne oppnår konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalbevisene.

Overskuddet skal fordeles likt mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen i samsvar med deres andel av egenkapitalen. Eierbrøken vil da holdes stabilt på 40 prosent fremover.

De er en målsetting at om lag 50 prosent av konsernets resultat etter skatt, skal utdeles som utbytte. Utbytte deles ut gjennom kontantutbytte til egenkapitalbeviserne, kundeutbytte til bankens kunder og gaver i regionene hvor grunnfondskapitalen er bygd opp. Ved fastsettelse av utbytte blir det tatt hensyn til potensiale for lønnsom vekst, forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser, fremtidig behov for ren kjernekapital, samt bankens strategiske planer.

Styret vil foreslå for forstandskapet å utdele utbytte for 2023 på 10,0 kroner pr. egenkapitalbevis, som utgjør 61 prosent av konsernets resultat pr. egenkapitalbevis. Børskurs 31.12.2023 var 144 kroner og målt mot denne, gir foreslått utbytte en direkteavkastning på 6,9 prosent. I tillegg vil det bli foreslått å avsette 417 mill. kroner til kundeutbytte og 208 mill. kroner til gavefondet.

Datterselskaper og samarbeidende selskaper

Bankens heleide datterselskap **Sparebanken Sør Boligkreditt AS** har konsesjon til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), og benyttes som et instrument i bankens langsiktige fundingstrategi. Pr. 31. desember 2023 hadde banken overført boliglån på 55,8 mrd. kroner til selskapet, tilsvarende 65,5 prosent av samlede utlån til personmarkedet.

Bankens egen eiendomsmeglervirksomhet, **Sørmegleren**, er den klart ledende megleren på Sørlandet. Sørmegleren har hatt god vekst de siste årene og hadde 99 ansatte ved utgangen av 4. kvartal 2023 og er lokalisert på 18 steder. Selskapet leverte et resultat før skatt for 2023 på minus 0,3 mill. kroner, ned fra 9,1 mill. kroner i 2022. Det har vært lavere aktivitet i eiendomsmarkedet i 2023, sammenliknet med 2022. Dette reflekteres også i selskapets resultater gjennom fall i inntektene. I samme periode har kostnadene økt, dette gjelder hovedsakelig personal og IT kostnader. Sørmegleren har opprettholdt sine markedsandeler gjennom 2023 og er meget godt posisjonert som regionens ledende eiendomsmegler.

Banken eier 100 prosent av aksjene i **Sørlandet Forsikringscenter AS**, etter kjøp av de siste 22 prosentene i juni 2023. Selskapet utgjør en betydelig del av salgsapparatet innen forsikring og er viktig for konsernets satsing på området.

Transitt Eiendom AS er et eiendomsselskap, hvor banken eier 100 prosent av aksjene. I 3.kvartal 2023 inntektsførte selskapet 16,4 mill. kroner i gevinst (før skatt) knyttet til salg av fast eiendom. Pr. 31. desember 2023 kjøpte selskapet 100 % av aksjene i selskapene Arendal Brygge AS og datterselskapet St. Ybes AS. Arendal Brygge AS har tidligere vært et felleskontrollert selskap eiet av morbank.

Frende Holding AS (eierandel 19,9 prosent) er morselskapet til Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS, som tilbyr skade- og livsforsikring til privatpersoner og bedrifter.

Frende Holding AS hadde i 4. kvartal et resultat før skatt på 99 mill. kroner, ned fra 186 mill. kroner i samme periode året før. Resultat før skatt pr. 31. desember 2023 var 140 mill. kroner, ned fra 433 mill. kroner i samme periode i 2022. Året 2023 har vært utfordrende for skadevirksomheten med resultater er preget av store naturskader og relativt mange storskader.

Finansresultatet inklusive renter ansvarlig lån var i 4. kvartal på 118 mill. kroner, mot 32 mill. kroner i samme periode i 2022. Finansresultatet for året som helhet var 197 mill. kroner, opp fra minus 153 mill. kroner i 2022.

Frende Skadeforsikring hadde et resultat før skatt på 108 mill. kroner i 4. kvartal, ned fra 244 mill. kroner i 4. kvartal 2022. Resultat før skatt for året som helhet var 168 mill. kroner, mot 511 mill. kroner i samme periode i 2022.

Selskapet hadde totalt 2 577 mill. kroner (2 384 mill. kroner) i bestandspremie, fordelt på over 171 440 kunder. Markedsandelen var ved utgangen av kvartalet på 3,3 prosent. Skadeprosenten for 2023 var på 81,4 prosent (55,2 prosent). Året 2023 var preget av naturskader og relativt mange storskader som gav en høyere skadeprosent enn fjoråret, i tillegg var snittskadenivået høyere enn tidligere år og betydelig lavere avviklingsgevinst sammenliknet med fjoråret. Isolert i 4. kvartal var skadeprosenten 78,3 prosent (44,5 prosent).

Frende Livsforsikring hadde et negativt resultat før skatt i 4. kvartal på 2 mill. kroner, mot minus 52 mill. kroner i 4. kvartal 2022. Resultat for året som helhet var på 4 mill. kroner, mot minus 56 mill. kroner i samme periode i 2022. Risikoresultat i Liv var betydelig svakere enn tidligere år, preget av utvikling i uføreproduktene samt oppreservering i reserver. Bestandspremien til Frende Liv var ved utgangen av året 668 mill. kroner (616 mill. kroner).

Brage Finans AS (eierandel 24,9 prosent) er et landsdekkende finansieringskonsern som tilbyr leasing og salgspantlån til bedrifts- og personmarkedet. Selskapet ble etablert i 2010 og driver sin virksomhet med utgangspunkt fra hovedkontoret i Bergen. Distribusjon av selskapets produkter skjer gjennom eierbanker, via forhandlere av kapitalvarer og gjennom eget salgsapparat.

Brage Finans har lagt bak seg nok et solid kvartal med gode resultater og god egenkapitalavkastning. Det har i kvartalet vært en noe svakere utvikling i konsernets markedsområder, der totalmarkedet for nye leasing og lånekontrakter ser ut til å ha bremsset litt opp. Selskapet har imidlertid fortsatt å ta markedsandeler. Kundene kommer fra samarbeidende forhandlere, eierbanker og direkte via eget salgsapparat.

I årets siste kvartal gjennomførte selskapet en rettet emisjon på 200 millioner kroner for å underbygge selskapets vekst.

Resultat før skatt i 4. kvartal utgjorde 127,1 mill. kroner, opp fra 99,7 mill. kroner i tilsvarende periode i 2022. Resultatet gav en egenkapitalavkastning på 11,0 prosent for kvartalet, sammenliknet med 12,3 prosent i 4. kvartal 2022. Selskapets resultat før skatt pr. 31.12.2023 utgjorde 463,1 mill. kroner, mot 365,3 mill. kroner i tilsvarende periode i 2022. Resultatet gav en egenkapitalavkastning på 11,2 prosent for perioden, sammenliknet med 12,0 prosent i tilsvarende periode i 2022.

Brage Finans hadde pr. 31. desember 2023 en brutto utlånsportefølje på 23,7 mrd. kroner. Dette utgjorde en økning på 3,2 mrd. kroner sammenlignet med samme tidspunkt i fjor, som utgjør en utlånsvekst på hele 15 prosent. Balanseførte nedskrivninger utgjorde 178,7 mill. kroner ved utgangen av kvartalet, som utgjorde 0,83 % av brutto utlånsportefølje.

Norne Securities AS (eierandel 15,1 prosent) er et verdipapirforetak eiet av sparebanker. Selskapet tilbyr investeringstjenester til bedrifts- og privatmarkedet.

Omsetning i 2023 var på 117 mill. kroner, mot 155 mill. kroner i 2022. Årsresultatet endte på 2,8 mill. kroner mot 31 mill. kroner i rekordåret 2022.

Kapitalmarkedene i 2023 har vært preget av et situasjonsbilde med stor usikkerhet og uro. Selskapet har hatt en god oppdragsmengde innen Investment Banking, særlig i markedet for kapitalinnhenting og fusjoner. Det har tatt lengre tid å gjennomføre prosjekter som en konsekvens av økt risiko, og usikkerhet for prising. 4. kvartal er normalt preget av bedre transaksjonsaktivitet og høyere inntjening fra forretningsområdet. Dette var også tilfelle i 2023, hvor et vesentlig bidrag kom fra rollen som rådgiver for Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør som gjennomførte et vellykket nedsalg av egenkapitalbevis i Sparebanken Sør.

Kundeaktiviteten mot privatkunder innen aksje- og fondshandel er fremdeles på et bra nivå, selv om den har avtatt noe etter «toppårene» i 2020 og 2021. I markedet for privatkunder utvikler selskapet sine tjenester i nært samarbeid med bankene som distribusjonspartnere. Innenfor fondsområdet tilbyr selskapet i dag blant annet en fondsplattform som benyttes av 24 banker. Denne løsningen gir betydelige stordriftsfordeler for bankene.

Balder Betaling AS (eierandel 23,0 prosent) eies av Sparebanken Sør sammen med 20 andre sparebanker. Selskapet har en eierandel på 10,49 prosent i Vipps Holding AS, og har som mål å videreutvikle Vipps sammen med øvrige eiere. Sparebanken Sør har dermed en indirekte eierandel i Vipps Holding AS på 2,41 prosent.

Utsiktene fremover

Renten forventes å ligge på et høyt nivå gjennom hele 2024. Vi ser nå konturene av at den høye renten begynner å virke, og mange bedrifter venter fall i aktiviteten fremover. For bygg og anlegg ser vi allerede et svært kraftig fall i aktivitetsnivået, og det vil ta tid før nye prosjekter av stort omfang settes i gang. Vi ser imidlertid et todelt næringsliv, hvor energibransjen (leverandørindustrien til petroleumsnæringen samt fornybar-næringene) opplever gode priser og høyt aktivitetsnivå, mens øvrig næringsliv sliter med høye priser, renter og lønnskostnader. I vår landsdel har vi et sterkt innslag av energibransjen, som bidrar til at forventningene er noe mer positive i vår landsdel enn for resten av landet.

Det er mer usikkerhet enn normalt knyttet til hva konsekvensene blir for kundene, og hvordan både privatpersoner og bedrifter vil reagere på et vedvarende høyere kostnadsnivå. Lønnsveksten i 2023 ser ut til å ende på rundt 5,6 prosent og kan bidra til at prisveksten vi har sett også vil være høy fremover. På tross av dette vurderer styret at konsernet er godt rustet for videre vekst og lønnsomhet. Konsernet har god inntjening, lave tap, er solid kapitalisert og godt rustet til å tåle en eventuelt mer utfordrende utvikling i norsk økonomi.

Konsernet har styrevedtatte retningslinjer, som sikrer at refinansiering i obligasjonsmarkedet normalt er gjennomført i god tid før endelig gjeldsforfall. Dette har medvirket til en solid finansieringssituasjon. Konsernet har lav risiko i utlånsporteføljen, og høy tapsabsorberende evne gjennom en høy egenkapitalandel. Konsernet drives meget kostnadseffektivt og har god underliggende drift.

Boligprisene i konsernets hovedmarkeder har hatt en positiv, men moderat utvikling over flere år. Statistikken pr. 4. kvartal 2023 viste en fortsatt stek utvikling.

Konsernet har et krav til ren kjernekapital, inkludert pilar 2-tillegg på 1,0 prosent (56,25 prosent av samlet pilar 2-tillegg på 1,7), som utgjør 15,0 prosent. Finansdepartementet har vedtatt forskriftsendringer, som medførte at EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRD IV trådte i kraft fra 31. desember 2019. Her ble det blant annet bestemt at systemrisikobufferkravet skulle økes fra daværende 3 prosent til 4,5 prosent. Konsernet benytter standardmetoden og måtte oppfylle økt system-risikobufferkrav med virkning fra 31. desember 2023. Konsernets interne mål for 2023 var 16,5 % for ren kjernekapital. Ved utgangen av 4. kvartal 2023 var ren kjernekapitaldekning 16,8 prosent, som er over gjeldende myndighetskrav og det interne målet som er satt.

Konsernet har en langsiktig ambisjon om en utlånsvekst i overkant av kredittveksten, og et internt mål om en egenkapitalavkastning over 12 prosent innen utgangen av 2025.

Konsernet skal i tråd med vedtatt strategi ha stor oppmerksomhet på kostnadsutvikling og langsiktig verdiskaping. Konsernet investeringer i teknologi vil fortsette, og skal bidra til kostnadseffektiv drift, samt muliggjøre effektivisering av kontorstrukturen. Sammen med god kvalitet i kredittarbeidet, vil dette bidra til fortsatt lønnsom vekst og utvikling.

Hendelser etter kvartalets utløp

Det har ikke vært vesentlige hendelser etter 31. desember 2023 som påvirker kvartalsregnskapet.

Kristiansand, 8. februar 2024

Knut Ruhaven Sæthre
styrets leder

Mette Ramfjord Harv
nestleder

Merete Steinvåg Østby

Erik Edvard Tønnesen

Trond Randøy

Eli Giske

Jan Erling Tobiassen

Gunnhild Tveiten Golid

Geir Bergskaug
konsernsjef

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN				
31.12	31.12	4. kv.	4. kv.			4. kv.	4. kv.	31.12.	31.12.
2022	2023	2022	2023		Noter	2023	2022	2023	2022
2 591	4 406	888	1 243	Renteinntekter effektiv rentes metode	4	1 969	1 375	6 913	3 999
476	1 008	157	318	Andre renteinntekter	4	351	208	1 178	581
1 146	2 843	458	867	Rentekostnader	4	1 504	900	5 048	2 212
1 921	2 572	587	695	Netto renteinntekter	4	815	683	3 043	2 368
448	459	130	129	Provisjonsinntekter		138	139	509	501
99	123	27	35	Provisjonskostnader		33	24	109	84
349	336	103	95	Netto provisjonsinntekter		105	115	400	417
351	252	11	250	Utbytte		0	11	2	13
- 61	- 7	57	- 9	Netto inntekter fra andre finansielle instrumenter		- 13	35	0	- 95
290	245	68	241	Netto inntekter fra finansielle instrumenter		- 13	46	3	- 82
125	99	46	33	Inntekter fra eierinteresser i tilknyttede selskaper		33	46	99	125
8	14	2	3	Andre driftsinntekter		3	1	29	5
133	113	48	36	Sum andre inntekter		36	48	128	131
771	694	219	372	Sum netto andre inntekter		128	208	530	466
2 692	3 266	806	1 067	Sum netto inntekter		943	892	3 573	2 834
523	613	156	169	Personalkostnader		210	191	757	659
41	38	10	9	Av- og nedskr. på varige driftsmidler og immat. eiendeler		17	11	47	43
419	472	104	137	Andre driftskostnader		143	109	493	443
983	1 123	270	316	Sum driftskostnader før tap		370	311	1 297	1 145
1 709	2 143	537	752	Driftsresultat før tap		573	581	2 276	1 690
57	53	6	32	Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	5	31	15	49	74
1 652	2 089	531	720	Resultat før skattekostnad	2	543	566	2 227	1 615
299	388	133	112	Skattekostnad		116	98	454	332
1 353	1 701	398	608	Resultat for perioden		426	468	1 773	1 283
	0	0	0	Minoritetsinteresser		0	0	1	1
1 353	1 701	398	608	Majoritetsinteresser		427	468	1 772	1 283
42	61	- 1	16	Hybridkapitaleierernes andel av resultatet		16	- 1	61	42
1 311	1 640	399	591	EK-Beviseierne og grunnfondets andel av resultatet		410	469	1 711	1 241
1 353	1 701	398	608	Resultat for perioden		427	468	1 772	1 283
12,6	15,7	3,8	5,7	Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (i hele kroner)		3,9	4,5	16,4	11,9

Totalresultat

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN				
31.12	31.12	4. kv.	4. kv.			4. kv.	4. kv.	31.12.	31.12.
2022	2023	2022	2023		Noter	2023	2022	2023	2022
1 353	1 701	398	608	Resultat for perioden		427	468	1 772	1 283
				Verdiendring basisswapper		-61	-156	-119	99
1	-0	- 1	2	Verdiendring utlån med pant i bolig					
0	-	0	-0	Skatteeffekt		13	39	26	-22
1	0	- 1	1	Sum totalresultat		-47	-117	-93	77
1 354	1 701	396	609	Sum totalresultat for perioden		379	351	1 680	1 360
				Minoritetsinteresser		0	0	1	1
				Majoritetsinteresser		379	351	1 679	1 360
12,6	15,7	3,8	5,7	Totalresultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (i hele kroner)		3,5	3,4	15,5	12,6

Balanse

MORBANK		Mill. kroner	KONSERN		
31.12.	31.12.			31.12.	31.12.
2022	2023	EIENDELER	Noter	2023	2022
590	604	Kontanter og fordringer på sentralbanker	11	604	590
10 211	5 012	Utlån til kredittinstitusjoner	11	468	6 198
67 332	71 815	Netto utlån til kunder	2,6,7,8,10,11	127 532	123 852
16 393	21 998	Obligasjoner og sertifikater	11	24 156	22 851
230	235	Aksjer	11	235	230
947	931	Finansielle derivater	11,12	2 002	1 440
2 813	2 823	Eierinteresser i konsernselskaper		0	- 0
1 437	1 537	Eierinteresser i tilknyttede selskaper		1 537	1 437
70	102	Immaterielle eiendeler		114	80
433	451	Varige driftsmidler		527	458
150	375	Andre eiendeler		233	298
100 607	105 882	SUM EIENDELER	2,11	157 407	157 435
GJELD OG EGENKAPITAL					
3 584	3 643	Gjeld til kredittinstitusjoner	11	3 530	3 507
65 587	69 289	Innskudd fra kunder	2,9,11	69 272	65 596
9 477	6 991	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11,13	56 724	62 758
778	783	Finansielle derivater	11,12	922	2 599
315	391	Betalbar skatt		496	358
1 103	1 635	Annen gjeld		610	490
129	138	Avsetninger for forpliktelser		138	129
32	40	Utsatt skatt		23	64
4 491	7 177	Etterstilt seniorobligasjonslån	11	7 177	4 491
1 662	1 763	Ansvarlig lånekapital	11,13	1 763	1 662
87 159	91 850	Sum gjeld		140 655	141 655
4 945	5 179	Eierandelskapital	14	5 596	5 196
1 085	1 085	Hybridkapital		1 085	1 085
7 417	7 768	Annen egenkapital		10 072	9 499
13 448	14 032	Sum egenkapital	3,14	16 752	15 779
100 607	105 882	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	2,11	157 407	157 435

Kristiansand, 8. februar 2024

Knut Ruhaven Sæthre
styrets lederMette Ramfjord Harv
nestleder

Merete Steinvåg Østby

Erik Edvard Tønnesen

Trond Randøy

Eli Giske

Jan Erling Tobiassen

Gunnhild Tveiten Golid

Geir Bergskaug
konsernsjef

Kontantstrøm

MORBANK		Mill. kroner	KONSERN	
31.12	31.12.		31.12.	31.12
2022	2023		2023	2022
2 965	5 163	Renteinnbetalinger	7 891	4 450
- 1 167	-2 672	Renteutbetalinger	-4 946	-2 082
709	320	Andre innbetalinger	389	409
- 916	-1 031	Driftsutbetalinger	-1 187	-1 058
9	-10	Inngått på konstaterte tap	- 10	9
- 217	- 317	Betalt periodeskatt	- 360	- 324
- 61	- 117	Betalte gaver	- 117	- 61
- 5	-5	Utbetalt svindelsaker	- 5	- 5
- 23	-4	Endring andre eiendeler	- 4	- 68
2 379	3 596	Endring innskudd fra kunder	3 571	2 426
- 476	-4 352	Endring utlån til kunder	-3 507	-7 341
422	808	Endring innskudd fra kredittinstitusjoner	772	378
3 618	1 379	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2 487	-3 267
23 737	17 737	Innbetaling vedr. verdipapirer	17 737	23 128
-22 401	-23 210	Utbetaling vedr. verdipapirer	-18 917	-23 909
3	15	Innbetaling vedr. salg av driftsmidler	15	12
- 64	- 101	Utbetaling vedr. kjøp av driftsmidler	- 102	- 63
136	70	Innbetaling investering i datterselskaper og tilknyttede selskap	70	127
- 938	-75	Utbetaling Investering i datterselskaper og tilknyttede selskap	- 71	- 238
- 33	22	Endring andre eiendeler	3	- 33
-4 568	5 200	Endring utlån til kredittinstitusjoner	5 730	-4 409
-4 128	- 342	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	4 467	-5 385
500	- 750	Endring innskudd fra kredittinstitusjoner	- 750	500
4 250	0	Innbetalinger obligasjonsgjeld	0	17 127
-4 351	-2 500	Utbetalinger obligasjonsgjeld	-8 420	-9 046
- 181	- 558	Utbetaling utbytte og renter hybridkapital	- 558	- 181
1 000	2 600	Emisjon etterstilt seniorobligasjonslån	2 600	1 000
200	700	Emisjon ansvarlig lån	700	200
- 200	- 600	Innfridd ansvarlig lån	- 600	- 200
- 245	75	Endring annen gjeld	53	- 271
200	125	Utvidelse hybridkapital	125	200
- 585	45	Endring derivat eiendeler	1 819	-1 928
532	- 9	Endring derivat gjeld	-1 758	1 861
- 450	- 125	Innfrielse hybridkapital	- 125	- 450
- 7	- 12	Utbetaling leieforpliktelse	- 12	- 7
	- 14	Utbetaling ved kjøp av egne egenkapitalbevis	- 13	
662	-1 023	Netto kontantstrøm fra finansieringsvirksomhet	-6 939	8 805
152	14	Netto endring likvider	14	152
437	590	Likviditetsbeholdning 01.01	590	437
590	604	Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	604	590

Egenkapitaloppstilling

KONSERN	Egenkapital	Overkurs	Utjevnings-	Hybrid	Grunnfonds	Gave-	Annen	Minoritets	
Mill. kroner	bevis	fond	fond	kapital	kapital	fond	egenkapital	interesser	SUM
Balanse 31.12.2021	782	451	644	1 335	9 925	141	1 656	7	14 941
Utdelt utbytte 2021			- 125						- 125
Resultat HiÅ			524	56	411	375	- 84	1	1 283
Betalte renter hybridkapital				- 56					- 56
Emisjon hybridkapital				200					200
Innløst hybridkapital				- 450					- 450
Beregnet skatt renter hybridkapital *							13		13
Konvertering av grunnfond til egenkapitalbevis	1 302	1 617			-2 919				0
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0		0		0				0
Utvidet resultat							77		77
Disponert av gavefond						- 101			- 101
Andre endringer			0				0	- 3	- 3
Balanse 31.12.2022	2 084	2 068	1 043	1 085	7 417	415	1 663	4	15 779
Utdelt utbytte 2022			- 250						- 250
Resultat HiÅ			648	82	346	625	72		1 773
Betalte renter hybridkapital				- 82					- 82
Beregnet skatt renter hybridkapital			8		12				20
Emisjon hybridkapital				125					125
Innløst hybridkapital				- 125					- 125
Utvidet resultat *							-93		- 93
Disponert til gaver						- 152			- 152
Utbetalt kundeutbytte						-227			-227
Kjøp av egne egenkapitalbevis	- 5		0		- 8				- 13
Andre endringer							-2	- 1	- 4
Balanse 31.12.2023	2 079	2 068	1 449	1 085	7 768	662	1 639	3	16 752

* Basisjusteringer på rente- og valutaswapper inngår som en del av annen egenkapital i konsern, og utgjorde 63,7 mill. kroner pr 01.01.2023 og -29,1 mill. kroner pr 31.12.2023.

MORBANK	Egenkapital	Overkurs	Utjevnings-	Hybrid	Grunnfonds	Annen	
Mill. kroner	bevis	fond	fond	kapital	kapital	egenkapital	SUM
Balanse 31.12.2021	781	451	519	1 335	9 926	0	13 013
Resultat HiÅ			525	56	773		1 353
Avsatte utbytter **			- 250		- 226		- 476
Avsatte gaver					- 149		- 149
Betalte renter hybridkapital				- 56			- 56
Emisjon hybridkapital				200			200
Innløst hybridkapital				- 450			- 450
Beregnet skatt renter hybridkapital					13		13
Konvertering av grunnfond til egenkapitalbevis	1 302	1 617			-2 919		0
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0		0		0		0
Utvidet resultat					1		1
Andre endringer					- 1		- 1
Balanse 31.12.2022*	2 084	2 068	793	1 085	7 416	0	13 448
Resultat HiÅ			648	82	972		1 701
Betalte renter hybridkapital				- 82			- 82
Beregnet skatt renter hybridkapital			8		12		20
Avsatte utbytter **			- 417		- 417		- 834
Avsatte gaver					- 208		- 208
Emisjon hybridkapital				125			125
Innløst hybridkapital				- 125			- 125
Kjøp av egne egenkapitalbevis				0	0		0
Utvidet resultat	- 5		0		- 8		- 13
Balanse 31.12.2023	2 079	2 068	1 032	1 085	7 768	0	14 032

** Kontantutbytte til egenkapitalbeviserne er avsatt over utjevningsfondet og kundeutbytte er avsatt over grunnfondskapitalen.

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsernregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS), herunder IAS 34. Regnskapsprinsippene er de samme som ble lagt til grunn i årsregnskapet for 2022 dersom ikke annet er spesifisert. Det er ikke nye standarder gjeldende for 2023 som har hatt vesentlig betydning for regnskapet.

Skattesats på 25 prosent er lagt til grunn ved utarbeidelse av kvartalsregnskapet for morbank. For øvrige datterselskaper er 22 prosent skattesats lagt til grunn.

Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger

Utarbeidelse av kvartalsregnskapet medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper, og dermed regnskapsførte beløp. For utfyllende beskrivelse, se årsregnskapet for 2022 note 2.

Regnskapsposten fastsettelse av tap er underlagt stor grad av skjønnsmessige vurderinger. Denne posten var under pandemien i 2020 og 2021 spesielt utfordrende å tallfeste. I 2023 er det igjen stor uro og svingninger i finansmarkedet. Mange makroparametere har fra slutten av 2021 og ut 2023 pekt oppover. Ved utgangen av 4. kvartal 2023 er det fortsatt en uro i markedet med økte råvarepriser, økt styringsrente, et forventet fremtidig fall i eiendomsmarkedet og en forventet fremtidig økning i arbeidsledigheten. Modell for å beregne tap inneholder data for makroforhold og er fremtidsrettet og skal hensynta dette. Ved endringer i konjunkturer eller makroforhold, må aktuelle parametere i modellen endres tilsvarende.

Benyttede makroparametere og størrelser benyttet som input i tapsmodellen fremkommer i note 5.

2. SEGMENTRAPPORTERING

	BANKVIRKSOMHET				31.12.2023	
Rapportering pr. segment			Ufordelt	Sum		
Resultatregnskap (mill. kroner)	PM	BM	og elimin.	bankvirksomhet	Sørmeglere	Totalt
Netto renteinntekter	1 325	1 220	498	3 043	0	3 043
Netto andre driftsinntekter	189	94	89	373	158	530
Driftskostnader	471	147	522	1 140	158	1 297
Driftsresultat før tap pr. segment	1 044	1 167	65	2 276	0	2 276
Tap på utlån og garantier	5	44	0	49		49
Resultat før skatt pr. segment	1 039	1 123	65	2 227	0	2 227
Brutto utlån til kunder	85 253	42 931	- 225	127 959		127 959
Nedskrivninger	- 58	- 367	- 2	- 426		- 426
Netto utlån til kunder	85 195	42 565	- 228	127 532		127 532
Andre eiendeler			29 780	29 780	95	29 875
Sum eiendeler pr. segment	85 195	42 565	29 553	157 312	95	157 407
Innskudd fra og gjeld til kunder	34 189	28 601	6 481	69 272		69 272
Mellomregn./annen gjeld	51 005	13 963	6 319	71 288	95	71 383
Sum gjeld pr. segment	85 195	42 565	12 800	140 560	95	140 655
Egenkapital			16 752	16 752		16 752
Sum gjeld og egenkapital pr. segment	85 195	42 565	29 553	157 312	95	157 407

BANKVIRKSOMHET

31.12.2022

Rapportering pr. segment			Ufordelt	Sum		
Resultatregnskap (mill. kroner)	PM	BM	og elimin.	bankvirksomhet	Sørmeqleren	Totalt
Netto renteinntekter	1 088	1 018	262	2 368	0	2 368
Netto andre driftsinntekter	203	84	19	306	160	466
Driftskostnader	432	116	446	994	151	1 145
Driftsresultat før tap pr. segment	859	987	-165	1 681	9	1 690
Tap på utlån og garantier	25	50	0	74		74
Resultat før skatt pr. segment	834	936	-165	1 606	9	1 615
Brutto utlån til kunder	83 344	41 085	-193	124 236		124 236
Nedskrivninger	-74	-310	1	-384		-384
Netto utlån til kunder	83 269	40 775	-193	123 852		123 852
Andre eiendeler			33 495	33 495	88	33 583
Sum eiendeler pr. segment	83 269	40 775	33 302	157 347	88	157 435
Innskudd fra og gjeld til kunder	33 890	27 298	4 407	65 596		65 596
Mellomregn./annen gjeld	49 380	13 477	13 116	75 972	88	76 060
Sum gjeld pr. segment	83 269	40 775	17 523	141 567	88	141 655
Egenkapital			15 779	15 779		15 779
Sum gjeld og egenkapital pr. segment	83 269	40 775	33 302	157 347	88	157 435

3. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

GJELDENDE KRAV TIL KAPITAL

MORBANK		Mill. kroner	KONSERN	
31.12. 2022	31.12. 2023		31.12. 2023	31.12. 2022
Gjeldende bufferkrav til kapital				
4,50 %	4,50 %	Minstekrav til kjernekapital	4,50 %	4,50 %
2,50 %	2,50 %	Bevaringsbuffer	2,50 %	2,50 %
3,00 %	4,50 %	Systemrisikobuffer	4,50 %	3,00 %
2,00 %	2,50 %	Motsyklisk buffer	2,50 %	2,00 %
1,70 %	1,70 %	Pilar 2 krav	1,70 %	1,70 %
13,70 %	14,96 %	Krav til ren kjernekapital, inkl. Pilar 2	14,96 %	13,70 %
15,20 %	16,78 %	Krav til kjernekapitaldekning, inkl. Pilar 2	16,78 %	15,20 %
17,20 %	19,20 %	Krav til kapitaldekning, inkl. Pilar 2	19,20 %	17,20 %
8 838	9 291	Kapitalkrav ren kjernekapital, inkl. Pilar 2	12 662	10 941
9 805	10 421	Kapitalkrav kjernekapital, inkl. Pilar 2	14 203	12 139
11 095	11 924	Kapitalkrav ansvarlig kapital, inkl. Pilar 2	16 251	13 736
3 160	3 270	Overskudd ren kjernekapital, inkl. Pilar 2	1 516	2 712
3 277	3 224	Overskudd kjernekapital, inkl. Pilar 2	1 144	2 645
3 637	3 471	Overskudd ansvarlig kapital, inkl. Pilar 2	942	2 781

MORBANK		Mill. kroner	KONSERN	
31.12. 2022	31.12. 2023		31.12. 2023	31.12. 2022
13 448	14 032	Sum balanseført egenkapital	16 752	15 779
		Kjernekapital		
-1 085	-1 085	Egenkapital som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-1 168	-1 131
0	0	Del av resultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-1 079	- 665
- 70	- 102	Fradrag for immaterielle eiendeler og utsatt skattefordel	- 113	- 81
- 38	- 47	Fradrag for forsvarlig verdsettelse (AVA)	- 32	- 27
- 256	- 237	Andre fradrag	- 182	- 223
11 998	12 561	Sum ren kjernekapital	14 178	13 653
		Annen kjernekapital		
1 085	1 085	Hybridkapital	1 168	1 131
13 083	13 646	Sum kjernekapital	15 346	14 784
		Tilleggskapital utover kjernekapital		
1 650	1 750	Ansvarlig lånekapital	1 847	1 734
1 650	1 750	Sum tilleggskapital	1 847	1 734
14 733	15 396	Netto ansvarlig kapital	17 193	16 518
		Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II beregnet etter standardmetoden:		
17	48	Engasjement med lokale og regionale myndigheter	49	18
1 014	1 029	Engasjement med institusjoner	326	337
4 505	3 645	Engasjement med foretak	5 839	6 456
6 110	8 140	Engasjement med massemarked	11 568	9 149
33 544	34 102	Engasjement med pantesikkerhet i eiendom	53 810	53 502
408	847	Engasjement som er forfalt	1 046	610
1 360	1 854	Engasjement som er høyrisiko	1 855	1 360
6 650	1 313	Engasjement i obligasjoner med fortrinnsrett	1 445	1 365
6 022	5 045	Engasjement i egenkapitalposisjoner	1 431	1 582
507	969	Engasjement øvrig	1 054	539
60 138	56 991	Kapitalkrav for kreditt- og motpartsrisiko	78 423	74 919
0	0	Kapitalkrav for posisjons-, valuta- og varerisiko	0	0
4 364	4 974	Kapitalkrav for operasjonell risiko	5 642	4 937
5	141	CVA tillegg	575	5
64 507	62 106	Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag)	84 641	79 862
18,6 %	20,2 %	Ren kjernekapitaldekning i %	16,8 %	17,1 %
20,3 %	22,0 %	Kjernekapitaldekning i %	18,1 %	18,5 %
22,8 %	24,8 %	Kapitaldekning i %	20,3 %	20,7 %
8,4 %	12,3 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,0 %	9,1 %

4. RENTEINTEKTER OG RENTEKOSTNADER

MORBANK				Renteinntekter	KONSERN			
31.12. 2022	31.12. 2023	4.kv. 2022	4.kv. 2023	Mill. kroner	4. kv. 2023	4. kv. 2022	31.12. 2023	31.12. 2022
				<i>Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:</i>				
139	268	53	60	Renter av fordringer på kredittinstitusjoner	23	27	137	53
1 951	3 206	709	946	Renter av utlån til kunder	1 946	1 348	6 776	3 945
2 090	3 474	762	1 006	Sum renter fra finansielle instrumenter vurder til amortisert kost	1 969	1 375	6 913	3 999
				<i>Renter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat</i>				
501	933	126	238	Renter av utlån til kunder (lån med pant i bolig)	0	0	0	0
501	933	126	238	Sum renter fra fin. instr. til virkelig verdi over utvidet resultat	0	0	0	0
2 591	4 406	888	1 243	Renteinntekter effektiv rentes metode	1 969	1 375	6 913	3 999
				<i>Renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat:</i>				
132	130	32	33	Renter av utlån til kunder (fastrenteutlån)	33	32	130	132
343	878	125	286	Renter av sertifikater og obligasjoner	318	176	1 048	449
476	1 008	157	318	Sum renter fra fin. instr. vurder til virkelig verdi over resultat	351	208	1 178	581
476	1 008	157	318	Sum andre inntekter	351	208	1 178	581
3 067	5 414	1 045	1 562	Sum renteinntekter	2 319	1 583	8 091	4 580
31.12. 2022	31.12. 2023	4.kv. 2022	4.kv. 2023	Mill. kroner	4. kv. 2023	4. kv. 2022	31.12. 2023	31.12. 2022
				<i>Rentekostnader fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:</i>				
70	157	30	56	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	55	30	154	68
643	1 795	270	551	Renter på innskudd til kunder	551	269	1 795	642
229	428	83	110	Renter på utstedte verdipapirer	746	524	2 626	1 288
53	104	19	29	Renter på ansvarlig lånekapital	29	19	104	53
104	304	44	106	Renter på etterstilt obligasjonslån	106	44	304	104
48	55	12	14	Avgift Bankens Sikringsfond og andre rentekostnader	17	14	65	57
1 146	2 843	458	867	Sum rentekostnader fra fin.instr. vurdert til amortisert kost	1 504	900	5 048	2 212
1 146	2 843	458	867	Sum rentekostnader	1 504	900	5 048	2 212

5. TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER OG UBENYTTET KREDITTER

Avsetning for tap og periodens tapskostnad er beregnet ihht. IFRS 9 og er basert på forventet kreditt-tap (ECL) ved bruk av 3-trinnsmetode som er beskrevet i note 7 i årsregnskapet for 2022.

Makrobildet de siste årene har vært i betydelig endring. Svingningene har vært større og gitt utslag hyppigere. Fra 2022 ble det igjen et mer usikkert makrobilde med økt geopolitisk uro, høy inflasjon og stigende renter. Konsernets tapsavsetning i 4. kvartal 2023 er basert på nye forutsetninger pr 31.12.2023.

Modellbaserte tap baseres på bankens IFRS 9-modell, hvor det også inngår variabler i en makromodell. Makromodellen tar utgangspunkt i dagens PD-nivå og skal vise forventet utvikling.

Følgende makrovariabler er lagt til grunn ved beregning av nedskrivninger pr. 31. desember 2023:

	2023	2024	2025	2026	2027
Boligpris %	-0,2	1,0	5,1	6,5	6,5
Boligpris Region %	7,0	3,7	5,1	6,5	6,5
AKU %	3,6	3,9	4,1	4,1	4,1
Oljepris, USD	81,9	75,9	73,6	71,5	71,5
Styringsrente	3,5	4,5	3,9	3,2	3,2
Importvektet valutakurs	119,7	121,5	120,5	120,5	120,5
USD	10,4	10,6	10,5	10,5	10,5
KPI	5,5	4,4	2,8	2,5	2,5
Andre sikkerheter	0	0	0	0	0

Fastsettelse av makrovariabler er hovedsakelig basert på tall fra Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og tall fra SSB. Sparebanken Sør har i stor grad utlån sikret med pant i fast eiendom og fastsettelsen av parametere for boligpris (inkluderer fast eiendom) ansees å være det parameteret som i størst grad påvirker LGD (loss given default).

Under er det gjengitt sensitivitetsanalyser knyttet til de parameterne som konsernet anser som meste vesentlig i dagens situasjon.

KONSERN					31.12.2023
Tapsnedskrivning	Ved 10% reduksjon i	Ved 20% reduksjon i	Ved 30% reduksjon i	1% økning i arbeids-	
Mill. kroner	pantesikkerhet	pantesikkerhet	pantesikkerhet	ledighet (AKU)	
Herav nedskrivninger i BM	73	162	267	- 15	
Herav nedskrivninger i PM	22	49	83	3	
Totalt	94	211	350	- 12	

MORBANK					31.12.2023
Tapsnedskrivning	Ved 10% reduksjon i	Ved 20% reduksjon i	Ved 30% reduksjon i	1% økning i arbeids-	
Mill. kroner	pantesikkerhet	pantesikkerhet	pantesikkerhet	ledighet (AKU)	
Herav nedskrivninger i BM	72	160	264	- 15	
Herav nedskrivninger i PM	9	20	34	2	
Totalt	81	180	298	- 13	

Tapskostnad til banken er presentert i tabellen under.

MORBANK				KONSERN				
31.12. 2022	31.12. 2023	4.kv. 2022	4.kv. 2023	Periodens tapskostnad	4.kv. 2023	4.kv. 2022	31.12. 2023	31.12. 2022
15	19	1	1	Periodens endring i nedskrivninger trinn 1	1	5	16	22
57	22	9	20	+ Periodens endring i nedskrivninger trinn 2	21	13	21	64
- 19	- 3	- 1	- 4	+ Periodens endring i nedskrivninger trinn 3	- 7	- 1	- 4	- 15
5	6	2	5	+ Periodens konst. tap	5	2	6	6
0	14	0	14	+ Periodens amortiseringskost	14	0	14	0
9	10	4	4	- Periodens inngang på tidligere konstatert tap	4	4	10	9
1	0	- 1	0	+ endring i nedskrivninger på garantier	0	- 1	0	1
7	5	0	1	+ Tap fra svindelsaker	1	0	5	7
57	53	6	32	= Periodens tapskostnad	31	15	49	74

KONSERN

MILLIONER KRONER	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	
Tapsavsetning pr 1.1.2023	110	199	126	434
Overføringer				
Overført til trinn 1	61	- 56	- 6	0
Overført til trinn 2	- 10	20	- 10	0
Overført til trinn 3	- 1	- 5	6	0
Tap på nye utlån	57	64	7	128
Tap på fraregnet utlån *	- 24	- 37	- 24	- 84
Tap på gamle lån og andre endringer	- 69	36	25	- 8
Tapsavsetning pr 31.12.2023	124	221	124	470
Avsetning tap på utlån	107	199	121	427
Avsetning tap på garantier og ubenyttede kreditter	17	23	4	43
Sum tapsavsetning pr 31.12.2023	124	221	124	470

* Tap på fraregnet utlån knytter seg til tap på lån som er innfridd.

I tabellen inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttede kreditter og garantier). Disse nedskrivningene er presentert som annen gjeld i balansen.

MORBANK

MILLIONER KRONER	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	
Tapsavsetning pr 1.1.2023	98	186	122	406
Overføringer				
Overført til trinn 1	58	- 53	- 5	0
Overført til trinn 2	- 9	19	- 10	0
Overført til trinn 3	- 1	- 5	6	0
Tap på nye utlån	53	61	7	122
Tap på fraregnet utlån*	- 20	- 33	- 23	- 76
Tap på gamle lån og andre endringer	- 63	33	24	- 6
Tapsavsetning pr 31.12.2023	116	209	121	446
Avsetning tap på utlån	99	187	117	403
Avsetning tap på garantier og ubenyttede kreditter	16	23	4	43
Sum tapsavsetning pr. 31.12.2023	116	209	121	446

* Tap på fraregnet utlån knytter seg til tap på lån som er innfridd eller overført mellom bank og kredittforetak.

I tabellen inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttede kreditter og garantier). Disse nedskrivningene er presentert som annen gjeld i balansen.

KONSERN

MILLIONER KRONER	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	
Tapsavsetning pr 1.1.2022	88	135	202	424
Overføringer				
Overført til trinn 1	64	- 36	- 27	0
Overført til trinn 2	- 8	13	- 5	0
Overført til trinn 3	0	- 1	1	0
Tap på nye utlån	49	92	17	158
Tap på fraregnet utlån *	- 23	- 43	- 64	- 130
Tap på gamle lån og andre endringer	- 60	39	3	- 18
Tapsavsetning pr 31.12.2022	110	199	126	434
Avsetning tap på utlån	94	175	116	385
Avsetning tap på garantier og ubenyttede kreditter	15	24	10	49
Sum tapsavsetning pr 31.12.2022	110	199	126	434

* Tap på fraregnet utlån knytter seg til tap på lån som er innfridd

I tabellen inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttede kreditter og garantier). Disse nedskrivningene er presentert som annen gjeld i balansen.

MORBANK

MILLIONER KRONER	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	
Tapsavsetning pr 1.1.2022	83	129	199	411
Overføringer				
Overført til trinn 1	62	- 34	- 27	0
Overført til trinn 2	- 7	12	- 5	0
Overført til trinn 3	0	- 1	1	0
Tap på nye utlån	43	88	16	147
Tap på fraregnet utlån*	- 22	- 41	- 63	- 126
Tap på gamle lån og andre endringer	- 61	34	0	- 27
Tapsavsetning pr 31.12.2022	98	186	122	406
Avsetning tap på utlån	83	163	112	357
Avsetning tap på garantier og ubenyttede kreditter	15	24	10	49
Sum tapsavsetning pr 31.12.2022	98	186	122	406

* Tap på fraregnet utlån knytter seg til tap på lån som er innfridd eller overført mellom bank og kredittforetak.

I tabellen inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttede kreditter og garantier). Disse nedskrivningene er presentert som annen gjeld i balansen.

6. MISLIGHOLDTE ENGASJEMENTER

Alle engasjementer i trinn 3 er definert som misligholdte. I henhold til misligholdsdefinisjon er betalingsmislighold basert på minstebeløp på henholdsvis kr 1 000 for personkunder (massemarked) og kr 2 000 for foretak, men det er også innført en relativ grense på 1 prosent av kundens engasjement, og begge betingelser må være oppfylt for at betalingsmislighold skal foreligge.

I tillegg til direkte betalingsmislighold, vil det også foreligge mislighold dersom andre objektive årsaker eller kvalitative vurderinger og tapsmerkinger foreligger. Det vil også foreligge mislighold i følgende situasjoner:

«Forebearance»: Dette kan defineres som en kombinasjon av finansielle problemer og innrømmelser fra bankens side, hvor banken har gitt avtalevilkår som ikke ville blitt gitt til en frisk kunde.

«Unlikeliness to pay»: Dette kan være covenantsbrudd, eller annen informasjon om kunde hvor det må vurderes om dette har betydning for mislighold.

Det er også innført nye smitteregler og karantenerregler, som innebærer smitte av medlåntaker dersom felles lån er misligholdt og at det vil være en karanteneperiode på 3 til 12 måneder fra misligholdet er borte og til kunden er friskmeldt.

MORBANK			Mill. kroner	KONSERN	
31.12. 2022	31.12. 2023			31.12. 2023	31.12. 2022
493	949	Periodens tapskostnad		1 071	666
122	121	Trinn 3 nedskrivninger		124	126
371	828	Netto misligholdte engasjementer		946	541
24,7 %	12,7 %	Avsetningsgrad misligholdte engasjementer		11,6 %	18,9 %
0,7 %	1,3 %	Sum misligholdte engasjementer (trinn 3) i % av brutto utlån		0,8 %	0,5 %

7. NEDSKRIVNINGER FORDELT PÅ SEKTOR, NÆRING OG TRINN

Tap fordelt på sektorer og næringer.

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum tap pr 31.12.2023		Sum tap pr 31.12.2023	Trinn 3	Trinn 2	Trinn 1
6	13	20	39	Personkunder	61	23	24	14
2	0	0	2	Offentlig	2	0	0	2
2	4	0	6	Primærnæring	6	0	4	2
2	3	0	5	Industri	5	0	3	2
29	37	21	87	Utvikling av eiendom	87	21	37	29
4	24	15	43	Oppføring av bygninger	44	15	25	4
48	95	35	178	Eiendomsdrift	178	35	95	48
1	1	1	3	Transport	3	1	1	1
7	10	9	26	Varehandel	26	9	10	7
1	3	2	6	Hotell og restaurant	6	2	3	1
3	3	0	6	Borettslag	6	0	3	3
3	4	6	13	Forretningsmessig tjenesteyting	13	6	4	3
7	13	11	31	Sosial tjenesteyting	32	11	13	7
116	209	121	446	Sum tapsavsetninger på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	470	124	221	124
99	187	117	403	Tapsavsetninger på utlån	427	121	199	107
16	23	4	43	Tapsavsetninger på ubenyttede kreditter og garantier	43	4	23	17
116	209	121	446	Sum tapsavsetninger	470	124	221	124

Presentasjonen av næringer baserer seg på offentlige næringskoder, og er gruppert slik konsernet rapporterer disse internt.

8. MIGRASJONER AV BRUTTO UTLÅN

MORBANK				31.12.2023		KONSERN			
MILLIONER KRONER									
Trinn 1*	Trinn 2	Trinn 3	Totalt	BRUTTO UTLÅN TOTALT		Totalt	Trinn 3	Trinn 2	Trinn 1*
57 445	9 802	442	67 689	Brutto utlån 1.1		124 237	637	12 726	110 874
2 476	- 2 439	- 37	0	Overført til trinn 1		0	- 77	- 3 284	3 361
- 3 501	3 556	-55	0	Overført til trinn 2		0	- 82	5 667	- 5 585
- 397	- 170	567	0	Overført til trinn 3		0	667	- 215	- 452
- 767	- 791	0	- 1 557	Netto endring på eksisterende lån		- 4 054	- 3	- 896	- 3 156
20 742	3 805	67	24 613	Nye lån		39 698	77	4 351	35 270
- 15 869	- 2 617	- 71	- 18 558	Fraregnet lån		- 31 952	- 118	- 3 527	- 28 308
31	-	-	31	Verdiendringer ført i perioden		31	-	-	31
60 160	11 144	914	72 218	Brutto utlån pr 31.12		127 959	1 057	14 822	112 080
			49 431	Herav utlån amortisert kost		123 742			
			18 570	Herav utlån virkelig verdi over OCI		-			
			4 217	Herav utlån til virkelig verdi		4 217			
99	187	117	403	Tapsavsetning		427	121	199	107
0,16 %	1,68 %	12,80 %	0,56 %	Tap i % av brutto utlån		0,33 %	10,98 %	1,34 %	0,10 %
71 982	12 906	949	85 836	Engasjement		147 221	1 071	16 648	129 502
116	209	121	446	Tapsavsetning engasjement		470	124	221	124
0,16 %	1,63 %	12,75 %	0,52 %	Tap i % av engasjement		0,32 %	11,58 %	1,33 %	0,10 %

MORBANK				31.12.2022		KONSERN			
MILLIONER KRONER									
Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt	BRUTTO UTLÅN TOTALT		Totalt	Trinn 3	Trinn 2	Trinn 1*
57 884	8 860	668	67 413	Brutto utlån 1.1		117 049	762	11 047	105 240
2 467	-2 292	-175	0	Overført til trinn 1		-	-195	-2 961	3 156
-2 867	2 888	-21	0	Overført til trinn 2		0	-38	4 386	-4 348
-80	-58	138	-	Overført til trinn 3		-	267	-110	-158
548	-156	-22	370	Netto endring på eksisterende lån		-1 646	-30	-260	-1 356
19 098	4 265	129	23 492	Nye lån		45 011	168	4 965	39 878
-19 383	-3 705	-276	-23 363	Fraregnet lån		-35 955	-298	-4 341	-31 316
-223	-	-	-223	Verdiendringer ført i perioden		-223	-	-	-223
57 445	9 802	442	67 689	Brutto utlån pr 31.12		124 237	637	12 726	110 874
			47 602	Herav utlån amortisert kost		119 701			
			15 551	Herav utlån virkelig verdi over OCI		-			
			4 535	Herav utlån til virkelig verdi		4 535			
83	163	112	357	Tapsavsetning		385	116	175	94
0,14 %	1,66 %	25,33 %	0,53 %	Tap i % av brutto utlån		0,31 %	18,24 %	1,37 %	0,08 %
67 593	10 682	493	78 768	Engasjement		140 391	666	13 672	126 054
15	24	10	418	Tapsavsetning engasjement		434	126	199	110
0,02 %	0,22 %	2,02 %	0,53 %	Tap i % av engasjement		0,31 %	18,93 %	1,45 %	0,09 %

* Lån til virkelig verdi ble tidligere rapportert på egen linje i note 8 i kvartalsregnskapene. Disse lånene er i årsrapporten for 2022 lagt inn som en del av trinn 1 og tilsvarende i kvartalsrapportene for 2023. Dette da disse lånene verdsettes løpende til virkelig verdi og ikke inngår i modellberegningene etter IFRS 9.

MORBANK

31.12.2022

MILLIONER KRONER

31.12.2023

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt	BRUTTO UTLÅN AMORTISERT KOST	Totalt	Trinn 3	Trinn 2	Trinn 1
36 064	6 438	627	43 129	Brutto utlån pr 01.01 til amortisert kost	47 602	376	7 588	39 638
2 183	- 2 012	- 171	0	Overført til trinn 1	0	- 29	- 2 059	2 088
- 2 408	2 426	- 18	0	Overført til trinn 2	0	- 53	3 002	- 2 949
- 72	- 44	116	0	Overført til trinn 3	0	552	- 165	- 387
998	- 125	- 23	850	Netto endring på eksisterende lån	- 964	- 11	- 771	- 182
10 526	2 939	112	13 577	Nye lån	12 415	41	2 238	10 135
- 7 653	- 2 034	- 267	- 9 954	Fraregnet lån	- 9 622	- 49	- 1 372	- 8 201
39 638	7 588	376	47 602	Brutto utlån pr 31.12 til amortisert kost	49 431	828	8 461	40 142

MORBANK

31.12.2022

MILLIONER KRONER

31.12.2023

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt	BRUTTO UTLÅN VIRKELIG VERDI OVER TOTALESULTATET	Totalt	Trinn 3	Trinn 2	Trinn 1
16 817	2 422	41	19 280	Brutto utlån pr 01.01 over totalresultatet	15 551	65	2 213	13 273
284	- 280	- 4	0	Overført til trinn 1	0	- 8	- 380	389
- 459	462	- 3	0	Overført til trinn 2	0	- 2	555	- 552
- 8	- 14	22	0	Overført til trinn 3	0	15	- 5	- 10
- 216	- 31	0	- 247	Netto endring på eksisterende lån	- 197	12	- 20	- 188
7 867	1 326	16	9 209	Nye lån	11 646	24	1 567	10 056
- 11 011	- 1 671	- 9	- 12 691	Fraregnet lån	- 8 430	- 22	- 1 246	- 7 163
13 273	2 213	65	15 551	Brutto utlån pr 31.12 over totalresultatet	18 570	83	2 683	15 804

9. INNSKUDD FRA KUNDER FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

MORBANK		Mill. kroner	KONSERN	
31.12.2022	31.12.2023		31.12.2023	31.12.2022
32 149	33 024	Personkunder	33 027	32 156
10 732	13 058	Offentlig	13 060	10 734
933	1 118	Primærnæring	1 118	933
1 870	1 972	Industri	1 972	1 870
761	709	Utvikling av eiendom	709	756
1 723	1 877	Oppføring av bygninger	1 877	1 724
3 488	3 173	Eiendomsdrift	3 149	3 489
746	665	Transport	665	746
1 567	1 590	Varehandel	1 591	1 567
286	249	Hotell og restaurant	249	286
171	176	Borettslag	176	171
4 358	4 796	Forretningsmessig tjenesteyting	4 797	4 359
6 773	6 745	Sosial tjenesteyting	6 746	6 774
31	136	Påløpte renter	136	31
65 587	69 289	Sum innskudd fra kunder	69 272	65 596

Presentasjonen av næringer baserer seg på offentlige næringskoder og er gruppert slik konsernet rapporterer disse internt.

10. UTLÅN FORDELT PÅ SEKTORER OG NÆRINGER

MORBANK		Mill. kroner	KONSERN	
31.12.2022	31.12.2023		31.12.2023	31.12.2022
25 851	28 060	Personkunder	82 416	80 709
256	360	Offentlig	360	257
1 509	1 560	Primærnæring	1 683	1 640
867	915	Industri	979	940
4 655	4 855	Utvikling av eiendom	4 856	4 624
1 716	1 890	Oppføring av bygninger	2 196	2 043
21 823	22 715	Eiendomsdrift	22 644	21 890
404	563	Transport	647	494
1 673	1 354	Varehandel	1 501	1 817
379	396	Hotell og restaurant	422	411
1 628	2 382	Borettslag	2 382	1 632
949	1 309	Forretningsmessig tjenesteyting	1 594	1 285
5 733	5 859	Sosial tjenesteyting	6 280	6 163
245	0	Opptjente renter*	0	332
67 689	72 218	Sum brutto utlån	127 959	124 236
357	403	Nedskrivninger på utlån**	426	385
67 332	71 815	Sum netto utlån	127 532	123 852

* Opptjente renter er nå inkludert i tallene for utlån. Historikken er ikke omarbeidet.

** Nedskrivninger knytter seg kun til utlån og omfatter ikke nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier. Nedskrivninger er her ikke sammenlignbart med øvrige tapsnoter.

Presentasjonen av næringer baserer seg på offentlige næringskoder og er gruppert slik konsernet rapporterer disse internt.

11. VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Klassifisering av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter er klassifisert i ulike nivåer.

Nivå 1:

Omfatter finansielle eiendeler og forpliktelser verdsatt ved bruk av ukorrigerede observerbare markedsverdier. Dette omfatter noterte aksjer, derivater som handles på aktive markedsplasser, og øvrige verdipapirer med noterte markedsverdier.

Nivå 2:

Instrumenter verdsatt basert på verdsettelsesteknikker hvor alle forutsetninger (all input) er basert direkte eller indirekte på observerbare markedsdata. Verdier her kan hentes fra eksterne markedsaktører eller avstemmes mot eksterne markedsaktører som tilbyr slike tjenester.

Nivå 3:

Instrumenter er basert på verdsettelsesteknikker hvor minst en vesentlig forutsetning ikke kan støttes basert på observerbare markedsverdier. I denne kategorien inngår investeringer i unoterte selskaper og fastrenteutlån hvor det ikke foreligger nødvendig markedsinformasjon.

For ytterligere beskrivelse henvises det til note 22 virkelig verdi av finansielle instrumenter i årsregnskapet for 2022.

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Innregnet verdi	Virkelig verdi			31.12.2023	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1		Nivå 2	Nivå 3	
Eiendeler innregnet til amortisert kost								
604		604		Kontanter og fordringer på sentralbanker	604		604	
5 012		5 012		Utlån til kredittinstitusjoner	468		468	
49 028			49 028	Netto utlån til kunder (flytende rente)	123 315			123 315
Eiendeler innregnet til virkelig verdi								
4 217			4 217	Netto utlån til kunder (fast rente)	4 217			4 217
18 570			18 570	Netto utlån til kunder (boliglån)				
21 998		21 998		Obligasjoner og sertifikater	24 156		24 156	
235	33		201	Aksjer	235	33		201
931		931		Finansielle derivater	2 002		2 002	
100 594	33	28 544	72 016	Sum finansielle eiendeler	154 996	33	27 230	127 733
Gjeld innregnet til amortisert kost								
3 643		3 643		Gjeld til kredittinstitusjoner	3 530		3 530	
69 289			69 289	Innskudd fra kunder	69 272			69 272
6 991		7 031		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	56 724		56 712	
7 177		7 204		Etterstilt seniorobligasjonslån	7 177		7 204	
1 763		1 776		Ansvarlig lånekapital	1 763		1 776	
Gjeld innregnet til virkelig verdi								
783		783		Finansielle derivater	922		922	
89 646	0	20 437	69 289	Sum finansiell gjeld	139 387	0	70 143	69 272

MORBANK				Mill. kroner	KONSERN			
Innregnet verdi	Virkelig verdi			31.12.2022	Innregnet verdi	Virkelig verdi		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3			Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
				Eiendeler innregnet til amortisert kost				
590		590		Kontanter og fordringer på sentralbanker	590		590	
10 211		10 211		Utlån til kredittinstitusjoner	6 198		6 198	
47 251			47 251	Netto utlån til kunder (flytende rente)	119 316			119 316
				Eiendeler innregnet til virkelig verdi				
4 535			4 535	Netto utlån til kunder (fast rente)	4 535			4 535
15 545			15 545	Netto utlån til kunder (boliglån)				
16 393		16 393		Obligasjoner og sertifikater	22 851		22 851	
230	33		197	Aksjer	230	33		197
947		947		Finansielle derivater	1 440		1 440	
95 703	33	28 141	67 529	Sum finansielle eiendeler	155 161	33	31 079	124 049
				Gjeld innregnet til amortisert kost				
3 584		3 584		Gjeld til kredittinstitusjoner	3 507		3 507	
65 587			65 587	Innskudd fra kunder	65 596			65 596
9 477		9 473		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	62 758		62 719	
4 491		4 423		Etterstilt seniorobligasjonslån	4 491		4 423	
1 662		1 648		Ansvarlig lånekapital	1 662		1 648	
				Gjeld innregnet til virkelig verdi				
778		778		Finansielle derivater	2 599		2 599	
85 579	0	19 906	65 587	Sum finansiell gjeld	140 613	0	74 897	65 596

Bevegelse kategori 3

KONSERN

Mill. kroner	Utlån og fordringer på kunder	Herav kredittrisiko	Aksjer
Innregnet verdi 01.01.2022	5 003	50	184
Tilgang 1. -4. kvartal	744		13
Herav overført fra nivå 1 eller 2			
Verdiendringer ført i perioden	-223	- 47	- 1
Avgang 1. -4. kvartal	-989		- 0
Innregnet verdi 31.12.2022	4 535	3	197
Tilgang 1. -4. kvartal	564		12
Herav overført fra nivå 1 eller 2			
Verdiendringer ført i perioden	31	- 5	- 8
Avgang 1. -4. kvartal	-913		- 0
Innregnet verdi 31.12.2023	4 217	- 2	201

MORBANK

Mill. kroner	Utlån og fordringer på kunder	Herav kredittrisiko	Aksjer
Innregnet verdi 01.01.2022	24 278	50	184
Tilgang 1. -4. kvartal	744		13
Herav overført fra nivå 1 eller 2			
Verdiendringer ført i perioden	- 223	- 47	- 1
Avgang 1. -4. kvartal	-4 719		- 0
Innregnet verdi 31.12.2022	20 081	3	197
Tilgang 1. -4. kvartal	3 589		12
Herav overført fra nivå 1 eller 2			
Verdiendringer ført i perioden	31	- 5	- 8
Avgang 1. -4. kvartal	- 914		- 0
Innregnet verdi 31.12.2023	22 787	- 2	201

Sensitivitetsanalyse

Verdiendringer som følge av endring av kredittspread på 10 basispunkter.

KONSERN / MORBANK

Mill. kroner	31.12.2023	31.12.2022
Utlån til kunder	16	19
- herav lån til bedriftsmarked (BM)	1	1
- herav lån til personmarked (PM)	15	18

12. FINANSIELLE DERIVATER, MOTTATT COLLATERAL OG MOTREGNING

Sparebanken Sør og Sparebanken Sør Boligkreditt AS har avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater.

Det er inngått ISDA-avtaler med finansielle motparter, hvor det er inngått tilleggsavtale knyttet til sikkerhetsstillelse (CSA). Konsernet har gjennom avtalene adgang til å motregne mellomværende dersom visse hendelser inntrer. Beløpene er ikke motregnet i balansen med bakgrunn i at transaksjonene normalt gjøres opp brutto. Sparebanken Sør (morbank) har også inngått avtale om avregning (clearing) av derivater, hvor motpartsrisikoen flyttes til sentral motpart (clearing house) som beregner behovet for sikkerhetsstillelse. Eiendelene og forpliktelsene i tabellen under kan motregnes.

KONSERN				31.12.2023		
Mill. kroner	Brutto balanseført verdi	Beløp som motregnes i balansen *	Netto balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke presenteres netto		
				Finansielle derivater - nettoppresentert	Øvrig avgitt/mottatt collateral	Netto beløp (etter mulige nettooppgjør)
Derivater - eiendeler	2 002	0	2 002	303	1 375	323
Derivater - gjeld	- 922	0	- 922	- 303	8	- 626
Netto	1 080	0	1 080	0	1 383	- 303

KONSERN				31.12.2022		
Mill. kroner	Brutto balanseført verdi	Beløp som motregnes i balansen *	Netto balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke presenteres netto		
				Finansielle derivater - nettoppresentert	Øvrig avgitt/mottatt collateral	Netto beløp (etter mulige nettooppgjør)
Derivater - eiendeler	1 440	0	1 440	718	624	98
Derivater - gjeld	-2 599	0	-2 599	- 718	0	-1 882
Netto	-1 159	0	-1 159	0	624	-1 783

MORBANK				31.12.2023		
Mill. kroner	Brutto balanseført verdi	Beløp som motregnes i balansen *	Netto balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke presenteres netto		
				Finansielle derivater - nettoppresentert	Øvrig avgitt/mottatt collateral	Netto beløp (etter mulige nettooppgjør)
Derivater - eiendeler	931	0	931	234	515	181
Derivater - gjeld	- 783	0	- 783	- 234	8	- 557
Netto	147	0	147	0	523	- 375

MORBANK				31.12.2022		
Mill. kroner	Brutto balanseført verdi	Beløp som motregnes i balansen *	Netto balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke presenteres netto		
				Finansielle derivater - nettoppresentert	Øvrig avgitt/mottatt collateral	Netto beløp (etter mulige nettooppgjør)
Derivater - eiendeler	947	0	947	225	624	98
Derivater - gjeld	- 778	0	- 778	- 225	0	- 553
Netto	169	0	169	0	624	- 455

* Nettingavtaler er ikke motregnet i balansen fordi transaksjonene vanligvis ikke gjøres opp på nettogrunnlag.

13. OBLIGASJONGJELD OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Verdipapirgjeld - konsern

Mill. kroner	31.12.2023	31.12.2022
Obligasjoner, nominell verdi	58 320	65 287
Verdireguleringer	-1 784	-2 736
Påløpte renter	188	207
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	56 724	62 758

Endring i verdipapirgjeld - konsern

Mill. kroner	31.12.2022	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.12.2023
Obligasjoner, nominell verdi	65 287	0	-8 420	1 453	58 320
Verdireguleringer	-2 736			952	-1 784
Påløpte renter	207			- 19	188
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	62 758	0	-8 420	2 386	56 724

Verdipapirgjeld - morbank

Mill. kroner	31.12.2023	31.12.2022
Obligasjoner, nominell verdi	7 050	9 550
Verdireguleringer	- 111	-132
Påløpte renter	52	59
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	6 991	9 477

Endring i verdipapirgjeld - morbank

Mill. kroner	31.12.2022	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.12.2023
Obligasjoner, nominell verdi	9 550	0	-2 500	0	7 050
Verdireguleringer	- 132			22	- 111
Påløpte renter	59			- 8	52
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 477	0	-2 500	14	6 991

Endring i ansvarlig lånekapital - morbank og konsern

Mill. kroner	31.12.2022	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.12.2023
Ansvarlig lån	1 650	700	- 600		1 750
Verdireguleringer	3			- 3	0
Påløpt rente	9			3	12
Sum ansvarlig lånekapital	1 662	700	- 600	1	1 763

Endring i etterstilt seniorobligasjonslån - morbank og konsern

Mill. kroner	31.12.2022	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer i perioden	31.12.2023
Etterstilt seniorobligasjonslån	4 500	2 600	0	0	7 100
Verdireguleringer	- 31			33	2
Påløpt rente	22			53	75
Sum etterstilt seniorobligasjonslån	4 491	2 600	0	86	7 177

14. EGENKAPITALBEVISEIERE

De 20 største egenkapitalbeviserne pr. 31.12.2023:

NAVN	ANTALL		ANDEL AV		NAVN	ANTALL		ANDEL AV	
	EKB	EKB-KAP. %	EKB	EKB-KAP. %		EKB	EKB-KAP. %	EKB	EKB-KAP. %
1. Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør	10 925 765	26,20	11. Verdipapirfondet Holberg Norge	510 000	1,22				
2. J.P. Morgan Securities LLC	2 400 000	5,75	12. J.P. Morgan SE	350 848	0,84				
3. Sparebanken Vest	2 400 000	5,75	13. U.S. Bank National Association	348 000	0,83				
4. Geveran Trading Company LTd	1 800 000	4,32	14. Verdipapirfondet Fondsinans Norge	344 585	0,83				
5. EIKA utbytte VPF c/o Eika kapitalforv.	1 277 637	3,06	15. Vpf Fondsinans Utbytte	304 521	0,73				
6. Spesialfondet Borea Utbytte	1 033 537	2,48	16. Drangslund Kapital AS	302 107	0,72				
7. Pershing LLC	1 020 000	2,45	17. State Street Bank and Trust Comp	286 121	0,69				
8. Goldman Sachs & Co. LLC	1 015 323	2,43	18. Verdipapirfondet Nordea Norge Verd	280 902	0,67				
9. Apollo Asset Limited	720 000	1,73	19. Vpf Dnb Norge Selektiv	270 101	0,65				
10. KLP Gjensidige Forsikring	669 013	1,60	20. Hjellegjerde Invest AS	243 507	0,58				
Totalt - 10 største eierne	23 261 275	55,78	Totalt - 20 største eierne	26 501 967	63,55				

Eierbrøken pr. 01.01.2023 var 40,0 prosent. Hybridkapitalen som er klassifisert som egenkapital er holdt utenfor ved beregning av eierbrøk. Eierbrøken 31.12.2023 var 40,0 prosent.

Eierandelskapitalen utgjorde 2 085 152 850 kroner, fordelt på 41 703 057 egenkapitalbevis, pålydende 50 kroner. Sparebanken Sør eide 132 548 egne egenkapitalbevis pr. 31.12.2023.

Risiko og Kapitalstyring

Risikostyringen sikrer at konsernets risikoeksponering til enhver tid er kjent og bidrar til at konsernet når strategiske mål, samt at lover, forskrifter og krav fra myndigheter etterleves. Det er fastsatt styringsmål for konsernets samlede risikonivå, og konkrete styringsmål innenfor de enkelte risikoområdene. Det er etablert systemer for måling, styring og kontroll av risiko. Kapitalstyringen skal sikre at konsernet har en god kjernekapitaldekning, finansiell stabilitet og en tilfredsstillende avkastning i forhold til risikoprofil. Konsernets kapitaldekning og risikoeksponering følges opp gjennom periodiske rapporter.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som faren for tap som følge av at kunder eller motparter ikke kan overholde forpliktelser. En av de vesentligste risikofaktorene knyttet til Sparebanken Sør sin virksomhet er kredittrisiko. Bankens fremtidige tapsutvikling vil også påvirkes av den generelle konjunkturutvikling, og et av de viktigste områdene for bankens risikostyring er dermed knyttet til kredittgivning og prosesser rundt dette.

Kredittrisikoen styres gjennom konsernets strategi- og policydokumenter, kredittrutiner, kredittprosesser, scoring-modeller og bevilgningsfullmakter.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår hovedsakelig som følge av konsernets usikrede transaksjoner i rente-, valuta- og egenkapitalmarkedene, og kan inndeles i renterisiko, valutarisiko, aksjerisiko og spreadrisiko. Risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i rentenivå, markedspriser og/eller kurser. Det er styrevedtatte retningslinjer og rammer for styring av markedsrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko knyttet til Sparebanken Sør sin evne til å finansiere utlansvekst og innfri låneforpliktelser til markedsbetingelser. Likviditetsrisiko omfatter også risikoen for at finansielle markeder som konsernet ønsker å benytte ikke fungerer. Retningslinjer og rammer for styring av likviditetsrisiko er fastsatt av styret.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er den risiko banken har som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller misligheter, eller eksterne hendelser. Eksempler på operasjonelle risikoforhold kan være uønskede handlinger og hendelser som bl.a. svikt i IT-systemer, hvitvasking, korrupsjon, underslag, innsidehandel, bedrageri, ran, trusler mot ansatte, fullmaktsbrudd og brudd på vedtatte rutiner m.m.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risiko for uventede inntektssvingninger fra andre forhold enn kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Dette kan bl.a. oppstå som følge av at myndighetene innfører endring i reguleringer, eller ved gjennomføring av finans- eller pengepolitiske tiltak, herunder endringer i skatte-, avgifts- og valutilovgivningen, som vil kunne påvirke virksomheten negativt.

Det er en forutsetning for Sparebanken Sør at risiko skal være undergitt en aktiv og tilfredsstillende styring, basert på styrevedtatte målsettinger og rammer for risikoeksponering og risikotoleranse.

	4. kvartal 2023	3. kvartal 2023	2. kvartal 2023	1. kvartal 2023	4. kvartal 2022
Resultat (Mill. kroner)					
Netto renteinntekter	815	783	732	712	683
Netto provisjonsinntekter	105	101	108	86	115
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-13	20	0	-4	46
Inntekter fra eierinteresser i tilknyttede selskaper	33	6	25	34	46
Sum andre driftsinntekter	3	23	2	1	1
Sum netto inntekter	943	935	867	828	892
Sum driftskostnader før tap	370	298	326	304	311
Driftsresultat før tap	573	637	541	525	581
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	31	32	-9	-5	15
Resultat før skattekostnad	543	605	550	529	566
Skattekostnad	116	148	123	67	98
Resultat for perioden	426	457	427	462	468
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital					
Netto renteinntekter	2,03 %	1,95 %	1,85 %	1,85 %	1,76 %
Netto provisjonsinntekter	0,26 %	0,25 %	0,27 %	0,22 %	0,30 %
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	-0,03 %	0,05 %	0,00 %	-0,01 %	0,12 %
Inntekter fra eierinteresser i tilknyttede selskaper	0,08 %	0,02 %	0,06 %	0,09 %	0,12 %
Andre driftsinntekter	0,01 %	0,06 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Sum netto inntekter	2,35 %	2,33 %	2,19 %	2,15 %	2,30 %
Sum driftskostnader før tap	0,92 %	0,74 %	0,82 %	0,79 %	0,80 %
Driftsresultat før tap	1,43 %	1,59 %	1,37 %	1,36 %	1,50 %
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	0,08 %	0,08 %	-0,02 %	-0,01 %	0,04 %
Resultat før skattekostnad	1,35 %	1,51 %	1,39 %	1,37 %	1,46 %
Skattekostnad	0,29 %	0,37 %	0,31 %	0,17 %	0,25 %
Resultat for perioden	1,06 %	1,14 %	1,08 %	1,20 %	1,20 %
Nøkkeltall resultat					
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	10,5 %	11,5 %	11,0 %	12,5 %	12,8 %
Kostnader i % av inntekter	39,2 %	31,9 %	37,6 %	36,7 %	34,8 %
Kostnader i % av inntekter, ekskl. netto innt. fra finans. instr.	38,7 %	32,6 %	37,6 %	36,5 %	36,7 %
Nøkkeltall balanse					
Forvaltningskapital	157 407	158 238	160 610	154 406	157 435
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	159 000	159 000	159 000	156 100	154 000
Netto utlån til kunder	127 532	126 098	125 430	124 558	123 852
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	3,0 %	2,8 %	3,4 %	5,6 %	6,2 %
Innskudd fra kunder	69 272	68 698	69 343	66 857	65 596
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.	5,6 %	5,1 %	3,2 %	3,3 %	3,9 %
Innskudd i % av netto utlån	54,3 %	54,5 %	55,3 %	53,7 %	53,0 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)	16 752	16 466	16 095	15 857	15 779
Tap i prosent av netto utlån, annualisert	0,10 %	0,10 %	-0,03 %	-0,01 %	0,05 %
Andre nøkkeltall					
Likviditetsreserve (LCR) konsern	156 %	155 %	154 %	145 %	177 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern - EUR	310 %	243 %	231 %	210 %	387 %
Likviditetsreserve (LCR) morbank	146 %	141 %	141 %	134 %	169 %
Ren kjernekapitaldekning	16,8 %	17,2 %	17,1 %	17,1 %	17,1 %
Kjernekapitaldekning	18,1 %	18,6 %	18,5 %	18,7 %	18,5 %
Kapitaldekning	20,3 %	20,8 %	21,0 %	21,1 %	20,7 %
Ren kjernekapital	14 178	14 207	14 084	13 888	13 653
Kjernekapital	15 346	15 376	15 215	15 144	14 784
Netto ansvarlig kapital	17 193	17 252	17 272	17 097	16 518
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,0 %	9,1 %	9,2 %	9,2 %	9,1 %
Antall ekspedisjonssteder	31	31	31	31	35
Antall årsverk i bankvirksomheten	505	489	489	491	485
Nøkkeltall egenkapitalbeviset					
Egenkapitalbevisbrøk, vektet gjennomsnitt for perioden	40,0 %	40,0 %	40,0 %	40,0 %	40,0 %
Antall utstedte bevis	41 703 057	41 703 057	41 703 057	41 703 057	41 703 057
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (morbank)	5,7	3,5	3,0	3,5	3,8
Resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis (konsern)	3,9	4,2	3,9	4,3	4,5
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	149,9	146,5	143,1	139,2	141,0
Kurs/ bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	0,96	0,87	0,88	0,92	0,92
Børskurs ved utgangen av perioden	144,0	128,0	126,0	128,0	129,5

Nøkkeltall konsern 2019-2023

Resultat (Mill. kroner)	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
Netto renteinntekter	3 043	2 368	1 939	1 914	1 926
Netto provisjonsinntekter	400	417	419	347	344
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	3	-82	0	40	24
Sum andre driftsinntekter	128	131	191	143	74
Sum netto inntekter	3 573	2 834	2 549	2 444	2 368
Sum driftskostnader før tap	1 297	1 145	1 018	958	918
Driftsresultat før tap	2 276	1 690	1 531	1 486	1 450
Tap på utlån og garantier	49	74	- 18	83	-17
Resultat før skattekostnad	2 227	1 615	1 549	1 403	1 467
Skattekostnad	454	332	323	307	342
Resultat for perioden	1 773	1 283	1 226	1 096	1 125
Resultat i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital					
Netto renteinntekter	1,91 %	1,58 %	1,35 %	1,36 %	1,53 %
Netto provisjonsinntekter	0,25 %	0,28 %	0,29 %	0,25 %	0,27 %
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	0,00 %	-0,05 %	0,00 %	0,03 %	0,02 %
Andre driftsinntekter	0,08 %	0,09 %	0,13 %	0,10 %	0,06 %
Sum netto inntekter	2,25 %	1,89 %	1,78 %	1,74 %	1,88 %
Sum driftskostnader før tap	0,82 %	0,76 %	0,71 %	0,68 %	0,73 %
Driftsresultat før tap	1,43 %	1,13 %	1,07 %	1,06 %	1,15 %
Tap på utlån og garantier	0,03 %	0,05 %	-0,01 %	0,06 %	-0,01 %
Resultat før skattekostnad	1,40 %	1,08 %	1,08 %	1,00 %	1,17 %
Skattekostnad	0,29 %	0,22 %	0,23 %	0,22 %	0,27 %
Resultat for regnskapsåret	1,11 %	0,86 %	0,86 %	0,78 %	0,89 %
Nøkkeltall resultat					
Egenkapitalavkastning etter skatt (justert for hybridkapital)	11,3 %	8,7 %	9,0 %	8,4 %	9,5 %
Kostnader i % av inntekter	36,3 %	40,4 %	39,9 %	39,2 %	38,8 %
Kostnader i % av inntekter, ekskl. netto inntekter fra finansielle instrumenter	36,3 %	39,3 %	40,0 %	39,9 %	39,2 %
Nøkkeltall balanse					
Forvaltningskapital	157 407	157 435	144 182	142 126	129 499
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	159 000	150 000	143 100	140 400	125 900
Netto utlån til kunder	127 532	123 852	116 653	111 577	106 334
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	3,0 %	6,2 %	4,5 %	4,9 %	3,3 %
Innskudd fra kunder	69 272	65 596	63 146	59 833	57 949
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.	5,6 %	3,9 %	5,5 %	3,3 %	2,5 %
Innskudd i % av netto utlån	54,3 %	53,0 %	54,1 %	53,6 %	54,5 %
Egenkapital (inkl. hybridkapital)	16 752	15 779	14 941	13 752	13 081
Tap i prosent av netto utlån, annualisert	0,04 %	0,05 %	-0,02 %	0,07 %	-0,01 %
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager i % av brutto utlån	0,84 %	0,54 %	0,67 %	0,90 %	1,04 %
Andre nøkkeltall					
Likviditetsreserve (LCR) konsern	156 %	177 %	140 %	173 %	148 %
Likviditetsreserve (LCR) konsern- EUR	310 %	387 %	604 %	107 %	1 168 %
Likviditetsreserve (LCR) morbank	146 %	169 %	127 %	154 %	140 %
Ren kjernekapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering av deleide selskaper	16,8 %	17,1 %	16,4 %	15,7 %	15,7 %
Kjernekapitaldekning	18,1 %	18,5 %	18,1 %	17,1 %	17,6 %
Kapitaldekning	20,3 %	20,7 %	20,3 %	19,1 %	20,3 %
Ren kjernekapital	14 178	13 653	13 004	12 204	11 356
Kjernekapital	15 346	14 784	14 376	13 315	12 767
Netto ansvarlig kapital	17 193	16 518	16 074	14 864	14 686
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,0 %	9,1 %	9,4 %	8,9 %	9,3 %
Antall ekspedisjonssteder	31	31	35	35	34
Antall årsverk i bankvirksomheten	505	485	464	442	429
Nøkkeltall egenkapitalbevis					
Egenkapitalbevisbrøk før disponering av resultat	40,0 %	40,0 %	15,7 %	17,3 %	17,2 %
Antall utstedte bevis	41 703 057	41 703 057	15 663 944	15 663 944	15 663 944
Resultat pr. egenkapitalbevis (morbank)	15,7	12,6	11,8	10,5	9,3
Resultat pr. egenkapitalbevis (konsern)	16,4	11,9	12,2	11,3	11,7
Utbytte / foreslått utbytte siste år pr. egenkapitalbevis	10,0	6,0	8,0	14,0	0,0
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	149,9	141,0	136,4	140,0	128,5
Kurs/bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	0,96	0,92	1,07	0,82	0,86
Børskurs ved utgangen av perioden	144,0	129,5	146,0	114,5	110,0

	4.kv. 2023	3.kv. 2023	2.kv. 2023	1.kv. 2023	4.kv. 2022	31.12 2023	31.12. 2022
Mill. kroner							
Egenkapitalavkastning justert for hybridkapital							
Resultat etter skatt	427	456	426	462	468	1 773	1 283
Betalte renter hybridkapital	- 22	- 19	- 26	- 16	- 13	- 82	-56
Skatt renter hybridkapital	5	5	7	4	14	20	14
Resultat etter skatt, inkludert renter hybridkapital	410	442	407	450	469	1 711	1 227
IB Egenkapital	16 466	16 095	15 857	15 779	15 486	15 779	14 941
IB Hybridkapital	-1 085	-1 085	-1 210	-1 085	-1 085	-1 085	-1 335
IB Egenkapital ekskl. hybridkapital	15 381	15 010	14 647	14 694	14 401	14 694	13 606
UB Egenkapital	16 753	16 466	16 095	15 857	15 779	16 753	15 779
UB Hybridkapital	-1 085	-1 085	-1 085	-1 210	-1 085	-1 085	-1 085
UB Egenkapital ekskl. hybridkapital	15 668	15 381	15 010	14 647	14 694	15 668	14 694
Snitt egenkapital	16 609	16 280	15 976	15 818	15 632	16 266	15 360
Snitt egenkapital ekskl. hybridkapital	15 524	15 195	14 828	14 670	14 547	15 181	14 150
Egenkapitalavkastning	10,2 %	11,1 %	10,7 %	11,9 %	11,9 %	10,9 %	8,3 %
Egenkapitalavkastning ekskl. hybridkapital	10,5 %	11,5 %	11,0 %	12,5 %	12,8 %	11,3 %	8,7 %
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital							
Netto renteinntekter	815	783	732	712	683	3 043	2 368
Renter hybridkapital	- 16	- 14	- 20	- 12	1	- 61	-42
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital	799	769	713	700	684	2 982	2 326
Gjennomsnittlig forv.kap	159 000	159 000	159 000	156 100	154 000	158 101	149 042
I % av gjennomsnittlig forv.kapital	1,99 %	1,92 %	1,80 %	1,82 %	1,76 %	1,89 %	1,56 %
Resultat ekskl. finans og justert for engangshendelser							
Netto renteinntekter, inkl. renter hybridkapital	799	769	713	700	674	2 982	2 326
Netto provisjonsinntekter	105	101	108	86	115	400	417
Resultatandel tilknyttede selskaper	33	6	25	34	46	99	125
Andre driftsinntekter	3	4	2	1	1	9	5
Driftskostnader	348	298	326	304	311	1 276	1 145
Ordinær drift (justert resultat), før skatt	592	582	522	517	526	2 214	1 729
Tap på utlån, garantier og ubenyttede kreditter	31	32	- 9	- 5	15	49	74
Resultat ekskl. Finans og justert for engangshendelser	561	550	531	522	511	2 164	1 655
Skatt (25 %) justert for skatt resultatandel tilknyttede selskaper	112	114	106	102	114	440	375
Ordinær drift / justert resultat etter tap, etter skatt	448	436	425	419	397	1 725	1 280
Snitt egenkapital ekskl. hybridkapital	15 524	15 195	14 828	14 670	14 547	15 181	14 150
Egenkapitalavkastning resultat ekskl. finans og justert for engangshendelser	11,5 %	11,4 %	11,5 %	11,6 %	10,8 %	11,4 %	9,0 %
Gjennomsnitt renter / marginer							
Gjennomsnittlig utlånsrente PM (avkastning)	5,48 %	5,07 %	4,54 %	4,33 %	3,79 %		
Gjennomsnittlig utlånsrente BM (avkastning)	7,18 %	6,78 %	6,10 %	5,81 %	5,42 %		
Gjennomsnittlig innskuddsrente PM	2,47 %	2,09 %	1,78 %	1,60 %	1,10 %		
Gjennomsnittlig innskuddsrente BM	3,74 %	3,44 %	2,92 %	2,47 %	2,25 %		
Gjennomsnittlig 3 mnd NIBOR	4,72 %	4,64 %	3,89 %	3,33 %	3,31 %		
Utlånsmargin PM (utlånsrente - 3 mnd. NIBOR)	0,76 %	0,43 %	0,65 %	1,00 %	0,48 %		
Utlånsmargin BM (utlånsrente - 3 mnd. NIBOR)	2,47 %	2,14 %	2,21 %	2,47 %	2,12 %		
Innskuddsmargin PM (3 mnd. NIBOR - innskuddsrente)	2,24 %	2,55 %	2,11 %	1,73 %	2,21 %		
Innskuddsmargin BM (3 mnd. NIBOR - innskuddsrente)	0,98 %	1,21 %	0,97 %	0,86 %	1,06 %		
Rentemargin (utlånsrente - innskuddsrente)							
Rentemargin utlån - innskudd PM	3,01 %	2,98 %	2,76 %	2,74 %	2,69 %		
Rentemargin utlån - innskudd BM	3,44 %	3,34 %	3,18 %	3,35 %	3,18 %		

I styrets beretning og i regnskapspresentasjoner er det referert til enkelte justerte resultater som ikke er definert i IFRS (alternative resultatmål eller alternative performance measures (APM)). For definisjoner av Sparebankens Sør sin alternative resultatmål se eget avsnitt.

Alternative resultatmål – APM

APM	Definisjon
Egenkapitalavkastning	Egenkapitalavkastning gir relevant informasjon om konsernets lønnsomhet ved å måle evne til å generere lønnsomhet fra aksjonærens investering. Egenkapitalavkastning er ett av konsernets viktigste finansielle måltall, og beregnes som: Resultat etter skatt i perioden (justert for rente på hybridkapital), dividert på gjennomsnittlig egenkapital (justert for hybridkapital).
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis (inkludert utbytte)	Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis. Dette for å gi leseren en mulighet til å vurdere rimeligheten av egenkapitalbevisets børskurs. Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis blir kalkulert som egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen (eksklusive hybridkapital) ved utløpet av perioden, dividert på antall utstedte egenkapitalbevis.
Resultat / utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	Nøkkeltallet gir informasjon om resultat/utvannet pr. egenkapitalbevis i perioden. Resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet ved resultat etter skatt multiplisert med eierbrøken, dividert på antall utstedte egenkapitalbevis. Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet ved majoritetsinteresser multiplisert med eierbrøken, dividert på antall utstedte egenkapitalbevis.
Utlånsvekst i % siste 12 mnd.	Utlånsvekst siste 12 mnd. gir informasjon om aktivitet og vekst i konsernets utlånsvirksomhet. Banken benytter Sparebanken Sør Boligkreditt (SSBK) som et finansieringsinstrument og tallene inkluderer lån som er overført til selskapet da det er den samlede veksten som er relevant å sammenlikne. Utlånsveksten er beregnet som brutto utlån inkludert lån overført til SSBK ved periodeslutt minus brutto utlån inkludert lån overført til SSBK på samme tid året før, dividert på brutto utlån inkludert lån overført til SSBK på samme tid året før.
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd.	Innskuddsvekst siste 12 måneder gir informasjon om aktivitet og vekst innenfor likviditetsstyringen i banken. Innskuddsvekst er beregnet som innskudd ved periodeslutt minus innskudd på samme tid året før, dividert på innskudd på samme tid året før.
Kostnadsprosent (Kostnader i % av inntekter)	Gir informasjon om forholdet mellom inntekter og kostnader og regnes som et av Sparebanken Sørs viktigste måltall. Beregnes som sum driftskostnader dividert på sum inntekter.
Kurs/ bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	Måltallet benyttes til å sammenlikne børskursen mot bokført verdi. Denne benyttes ofte for å sammenlikne banker og blir beregnet som følger: Kurs på egenkapitalbeviset til Sparebanken Sør ved periodeslutt, dividert på bokført verdi pr. egenkapitalbevis.
Tap på utlån i prosent av netto utlån (annualisert)	Måltall som viser tap på utlån i prosent av netto utlån. Beregnes som tap på utlån (inkludert tap på utlån på lån som er overført til SSBK) dividert på netto utlån, (inkludert utlån overført til SSBK) ved periodeslutt. Når informasjonen blir gitt for perioder som er kortere enn et år blir tap annualisert.
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager i % av brutto utlån	Nøkkeltallet blir presentert for å gi relevant informasjon knyttet til konsernets kreditteksponering. Nøkkeltallet beregnes ved at misligholdte lån (over 90 dager) divideres med brutto utlån, inkludert lån overført til SSBK ved periodeslutt.
Utlånsmargin (PM og BM)	Måler konsernets gjennomsnittlige margin på utlån, beregnet ved gjennomsnittlig rente på utlån i perioden, minus gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR i perioden. Gjennomsnittlig utlånsrente er beregnet som renteinntekt fra utlån til kunder dividert på gjennomsnittlig utlån til kunder i perioden.
Innskuddsmargin (PM og BM)	Måler konsernets gjennomsnittlige margin på innskudd, beregnet ved gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR i perioden, minus gjennomsnittlig rente på innskudd i perioden. Gjennomsnittlig innskuddsrente er beregnet som rentekostnader fra innskudd fra kunder dividert på gjennomsnittlig innskudd fra kunder i perioden.
Gjennomsnittlig utlånsrente	Se utlånsmargin (PM og BM) over.
Gjennomsnittlig innskuddsrente	Se innskuddsmargin (PM og BM) over.

Erklæring i henhold til Verdipapirhandelloven § 5-6

Styret og administrerende direktør i Sparebanken Sør bekrefter at bankens og konsernets regnskap for 4. kvartal 2023 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysninger i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Videre bekreftes det at halvårsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer som selskapet står ovenfor.

Kristiansand, 31. desember 2023 / 8. februar 2024

Knut Ruhaven Sæthre
styrets leder

Mette Ramfjord Harv
nestleder

Merete Steinvåg Østby

Erik Edvard Tønnesen

Trond Randøy

Eli Giske

Jan Erling Tobiassen

Gunnhild Tveiten Golid

Geir Bergskaug
konsernsjef